

Sejem bil je živ

Občina Ilirska Bistrica se je udeležila 35. mednarodnega sejma "Alpe-Adria - turizem, šport in umetnost", ki je potekal od 18. do 23. marca na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Da bi predstavila svoje možnosti za razvoj turizma in obiskovalce seznanila s tistim, kar že ima, se je povezala z občinami Pivka, Postojna, Cerknica, Logatec in Loška dolina. Vse občine so se letos predstavile na skupnem razstavnem prostoru z geslom "Krpanova dežela združuje". Občina Ilirska Bistrica pa je imela svoj dan v torek, 19. marca. Zaradi sorodnosti programa je istočasno potekal tudi sejem "Ribolov in lov", na katerem je v okviru Zveze ribiških druženj Primorske možnosti za športni ribolov predstavila tudi Ribiška družina "Bistrica".

Ilirskobistriški dan je zaznamovalo posebno geslo "Od bregov Velike vode do snežnih vrhov - dežela ilirskobistriška", na prireditvi pa so sodelovali: povezovalc Franc Gombač,

pevska skupina "Vasovalec" iz Rečice, Nina in Romeo Volk ter ansambel "Bistr". Razen slednjih so vsi nastopili v ljudskih nošah, sešitih iz domačega sukna, ki jih je po pripovedovanju domačinov in s pomočjo fotografske zapuščine zasnoval Romeo Volk. Čeprav se je ob stojnici zbralo največ Bistričanov, je kulturni program privabil tudi mimoidoče, vse skupaj pa je nagovoril tudi župan Stanislav Prosen. Povedal je, da je občina letos pripravila le majhen del tistega, kar lahko ponudi in da bi za celovito predstavitev ilirskobistriških naravnih lepote in znamenitosti potrebovala več časa.

Na bistriškem delu razstavnega prostora so se obiskovalci najbolj zanimali za Sviščake, ki jih je občina - poleg perspektiva s splošnimi podatki in omenjenim geslom - predstavljala še na posebni zloženki. To pa ni bilo vse, saj so se s svojim propagandnim gradivom predstavljali še nekateri posame-

zniki in podjetja, ki se ukvarjajo s športom (Tenis klub Ilirska Bistrica), kmečkim turizmom ali s pridelavo domače hrane in pijače (rejci drobnice, sadjarji s slivovko, suhim sadjem in jabolčnim kisom, čebelarji z medom in medenim žganjem, Pekarna "Drobtinica" s kruhi iz polnovredne moke itd.), pri čemer ne gre zanemariti deleža Društva kmečkih žena, ki je poskrbelo za pogostitev, in organizacijskih sposobnosti podjetja I & I.

Naslednji dan je na sejmu potekal še posvet z delovnim naslovom "Doživljajski turizem", ki je privabil okoli 120 udeležencev. Med drugim je tekla beseda tudi o možnostih za razvoj turizma, ki jih ima omenjenih 6 občin in o povezovanju njihovih zmogljivosti. Turizem vsekakor postaja ena izmed najpomembnejših dejavnosti z možnostjo odpiranja novih delovnih mest tudi v drugih panogah gospodarstva. Ta del Slovenije je poln naravnih in kulturnih znamenitosti, ki jih velik del Slovenije še ne pozna, vendar je potrebna velika mera pazljivosti, da zaradi občutljive narave ne bi postal preveč množičen. Udeleženci razprave, med katerimi je bilo tudi nekaj ministrov in poslancev državnega zbora, so se strinjali, da je treba na tem področju omogočiti razvoj kmetijstva, občina pa je dobila koristne informacije o tem, kam naj se obrne za pomoč.

Na koncu je Franc Gombač prisotne seznanil še z značilnostmi ilirskobistriške občine in jim razdelil ustekleničeno vodo iz Sušca. Tako so udeleženci posveta spoznali tudi vodo, ki se močno razlikuje od tiste iz nekdanje reke Reke. Začetek in konec sejma je torej potekal v znamenju pesmi "Tječe, tječe ...".

Nina in Romeo Volk

Delniška družba Lesonit ima novo upravo

Po lanskem preoblikovanju največjega ilirskobistriškega podjetja, po katerem so postali zaposleni bivši zaposleni in upokojenci lastniki 60% družbenega kapitala, je bila 22. januarja 1996 sklicana prva skupščina Lesonita d.d., na kateri je bil izvoljen 6-članski nadzorni svet. Dva dni pozneje je nadzorni svet izvolil predsednico (Olga Hrvatini) in podpredsednika (Zorko Šajn) ter poslušal poročilo začasne uprave oziroma njenega predsednika Roberta Kocmana o finančnem poslovanju družbe. Po mnenju Olge Hrvatini je bila informacija dovolj izčrpna, saj se je nadzorni svet seznanil z vsemi težavami Lesonita v zadnjih enajstih mesecih, vključno z izgubo, ki je nastala zaradi nepričakovanega padca cen vlaknenih plošč in tečajne politike države.

Pred odločitvijo, ali imenovati tudi za naslednji mandat začasno upravo ali ne, je nadzorni svet 24. februarja in 4. marca ocenil, da je potrebna korenita sprememba, ki bi preusmerila trend negativnih gibanj in omogočila boljše poslovanje. Kot je povedala Olga Hrvatini, odločitev ni bila enostavna, ker se je pojavilo vprašanje, kdo naj bo v upravi, ki ima po statutu delniške družbe Lesonit 5-letni mandat. Na koncu se je nadzorni svet odločil, da bo v stalno upravo družbe imenoval preizkušene in poznane ljudi. Za predsednika uprave je imenoval dipl. ing. Marka Černetiča, ki je z dvema prekinitvama zaradi opravljanja političnih funkcij v Lesonitu zaposlen že od leta 1968, od leta 1978 do 1985 pa je bil tudi njegov generalni direktor. Poleg Marka Černetiča je nadzorni svet imenoval v upravo še dipl. ing. Stojana Mikuletiča, zadolženega za finance in marketing ter dipl. ing. Srečka Šestana, ki ima na skrbi proizvodnjo in razvoj.

Nadzorni svet je novo upravo zadalžil, da mora do konca marca predložiti program sanacije podjetja. Naloga je vse prej kot lahka, saj se bo morala uprava spopasti z "velikimi poslovnimi težavami, večanjem izgub in slabimi napovedmi za leto 1996", njene prednostne usmeritve pa so: povečati prodajo vseh vrst kvalitetnih proizvodov s hkratnim prilagajanjem potrebam kupcev, uvajati nove in tržno zanimive izdelke, ki jih lahko proizvajajo z obstoječimi stroji, znižati in odpraviti stroške, ki nimajo pozitivnega vpliva na rezultate poslovanja, racionalizirati sedanjo organizacijsko strukturo, prerazporediti zaposlene ter povečati angažiranost kadrov.

Marko Černetič je zagotovil, da se bo nova uprava zavzemala za ohranitev števila zaposlenih (trenutno jih je 560), čeprav se zaveda, "da bo to možno le ob uspešni izvedbi vseh prej naštetih usmeritev, ki jih bomo konkretizirali v planu in ukrepih za njegovo izvedbo".

Od pomladi do vere

Sprehajal sem se med stojnicami s turistično ponudbo. Mojo pozornost je pritegnila ponudba znanega slovenskega rekreacijskega turističnega centra z naslovom **VELIKA NOČ**. Prvi ponujeni paket vsebuje ob prenočevanju in prehrani še: velikonočni koncert, uporabo savne, obisk maše, izlet s kopianjem, squash in fitness. V drugem pa se lahko prepustite užitku v zeliščni vodni kopeli, biserni kopeli in se zabavate ob slikanju pisanic, žeganju velikonočnih dobrot, iskanju velikonočnega zajčka in še kaj se bo našlo. Ob vrnitvi v domači kraj me je sprejel plakat s posebno ponudbo velikonočnih popustov v trgovinah znanega grosista. Vse, kar rabite za veliko noč, je cenejše: pršut, šunka (vseh vrst), puranje meso, piškoti, potice, jajca, najbrž še kaj, ker si seznama nisem ogledal prav natančno. Piko na i mojemu presenečenju je postavila časopisna notica naslednjega dne, da se z vso vneto pripravljamo na največji pomladanski praznik, veliko noč.

Razmišljal sem o vsem tem in prišel do spoznanja, da nima nikakršne notranje povezave z bistvom velikonočnega praznika. Nimam namena komurkoli odrekati pravice, da letošnje dni od 4. do 8. aprila praznuje tako, kot si je sam zamislil. Pričakujem pa, da bo ob tem pošteno in jasno povedal, da praznuje 'svojo veliko noč'. V naslednjih vrsticah želim le pojasniti, kaj je temeljna krščanska vsebina velikonočnega praznovanja.

Temeljna razlika med tem in vsemi zgoraj omenjenimi ponudbami in reklamami je v tem, da se one obračajo samo k človeku. Omogočajo mu užitek in zabavo, ki si jo lahko privoščim sam. V prvem primeru je bistveno transcendentno dejanje (maša) ponižano na raven ene izmed zabavnih turističnih točk. Velika noč vernih kristjanov pa izhaja iz božjega dogajanja, zato praznične dni poimenujemo 'sveto' ali tudi 'veliko' tridnevje, v katerem središčno vlogo odigrava Bog. V vsakem dnevu se spominjamo, pravzaprav podoživljamo delček Kristusove drame: na veliki četrtek praznujemo njegovo zadnjo

večerjo z učenci in postavitev zakramenta evharistije, na veliki petek ga spremljamo na križevem potu in v nemi grozi skušamo z njegovo Materjo in učencem Janezom vztrajati pod križem; na veliko soboto s srcem polnim zahvale ali prošnje stopamo v molitvi pred božji grob in pripravljamo vse potrebno za notranji izbruh veselja na veliko nedeljo, ko se veselimo Kristusovega vstajenja. Pri tem pa je bistvenega pomena, da ta Kristus ni kdor koli; ni le eden izmed ljudi, ki je pred davnimi leti zelo trpel in pokazal, da človek lahko marsikaj zdrži. "Resnično, ta je bil Božji Sin!" (Mt 27,54) so vzklikali radovedneži na Kalvariji ob znamenjih, ki so spremljala Jezusovo smrt. Pri tem mnenju se jim je pridružil celo rimski stotnik. Temu vzkliku želimo pritruditi verni s praznovanjem vsake, tudi letošnje noči. Velikonočno praznovanje pa se ne zaustavi ob dejstvu trpljenja; bistveno je vstajenje od mrtvih. "Če pa Kristus ni vstal, je tudi naše oznanilo prazno in tudi naša vera prazna," (1 Kor 15,14) nam dopoveduje apostol Pavel s prav takšnim zanosom, kakor nekdanj meščanom Korinta. Tako je velika noč še več kot zdravilna - je odrešilna. Po trpljenju in vstajenju Kristusa, Boga in človeka, je človek v svojem temelju ponovno naravnani v pravo smer. Zaradi Kristusovega odrešenja se mu ni potrebno samoodreševati. Z resničnostjo velikonočne zmage življenja nad smrtjo nam je povrnjena sposobnost, da uzremo lepoto stvarjenjskega reda in tako uvidimo, da je bil Bog prej kot pomlad, ker jo je on ustvaril. Zakaj bi si torej izbirali manj, če nam je ob ledarski pomladi, za katero bo spet prišla zima, naklonil tudi pomlad vstajenja in odrešenja, ki ne bo nikoli prenehala?

Zato iskreno želim, da bi bili praznični počitek, dobrote na naših mizah in pomlad okrog nas le sredstvo, nekakšen pripomoček, ob katerem bomo razumeli in doživeli bistveno vsebino velikonočnega praznika.

Slavko Rebec

Ekspozitura SKB banke Ilirska Bistrica vabi

Obiščite nas na Gregorčičevi ulici 2 v Ilirski Bistrici, kjer lahko opravljate naslednje bančne storitve:

- kreditni in depozitni posli za pravne in fizične osebe,
- vodenje tekočih, žiro in deviznih računov,
- opravljanje plačilnega prometa in menjalniških poslov,
- nakup, prodaja in hramba vrednostnih papirjev,
- finančno in drugo svetovanje komitentom banke,
- druge kreditne in bančne posle v okviru dejavnosti oz. pooblastil.

Pričakujemo vas vsak delavnik razen sobote od 8.30 do 12.00 in od 14.00 do 17.00.

Dobite nas na telefonskih številkah 067/42-280 in 42-288, naš fax pa je 067/42-370.

Veselim se vašega obiska.

SKB BANKA D.D.

PREJELI SMO

Lesonit - naprej v preteklost!

Izzvan z nekaterimi segmenti zapisov v dnevnem časopisu in z dejstvom, da ob nastopu nove uprave v Lesonitu nisem imel možnosti izreči zahvale za dobro sodelovanje nekaterim sodelavcem, ki jih izredno cenim, sem se odločil, da v lokalnem časopisu zapišem moje videnje dogajanj v družbi in sferah, ki jo skušajo obvladovati, saj menim, da senzacionalistični naslovi člankov v slovenskih dnevnikih lahko Lesonitu le škodijo. Da bi se izognil nepreglednosti, bom podal svoje razmišljanje v nekaj točkah.

Rezultati poslovanja, pogoji za preživetje izvoznikov in trg vlaknenih plošč

Za osvetlitev nekaterih izjav odgovornih funkcionarjev nadzornega sveta, ki so bili silno presenečeni nad poslovanjem z izgubo, naj povem, da je imel Lesonit v zadnjih dvanajstih (12) letih le štiri (4) leta pozitiven izid poslovanja, rezultati zadnjih let pa so naslednji:

1992	471.815.000,00 SIT izgube,
1993	317.460.000,00 SIT izgube,
1994	87.037.000,00 SIT izgube,
1995	91.611.000,00 SIT izgube.

Naj opozorim, da sem kot direktor vodil podjetje Lesonit od 1. 10. 1994 do 21. 6. 1995, od tedaj do 26. 2. 1996 pa je Lesonit d.d. vodila uprava, v kateri sta ob meni delala g. Srečko Šestan in g. Marko Mezgec. Vse odločitve smo sprejemali soglasno. Kljub temu, da je izguba, izražena v nemških markah, padala, pozitivno poslovanje v letu 1995 ni bilo mogoče, saj nas je pestilo kar nekaj težav, na katere nismo mogli direktno vplivati. Tečajna politika države nam je odvzela nad 250.000.000,00 SIT prihodka. Konkurenca je odpirala nove, moderne tovarne vlaknenih plošč z nekajkrat večjo kapaciteto kot je naša. Tako so zaradi prevelike ponudbe cene vlaknenih plošč padle za okrog 25%. Kljub vsem težavam smo del izgube pokrili iz rezerv in po nekaj sušnih letih izvedli več investicijskih vložkov, ki odločno vplivajo na kvaliteto in zniževanje stroškov proizvodnje (segmentna tehnika, brusilka, debelinomer ...) ter omogočajo proizvodnjo kvalitetno zahtevnejših produktov.

Razumevanje lastninjenja

Podjetje je dobilo znane lastnike. Postopek je bil izveden hitro in korektno, v dobrobit malih delničarjev. Bili smo eno izmed prvih podjetij lesne branže z znanimi lastniki. Nekateri posamezniki so izkoristili pomanjkljivo poznavanje delničarstva s strani večine malih delničarjev in se s skorajda mitingaškim načinom delovanja iz 'predstavnikov interesa delavcev' čez noč prelevili v dobro plačane managerje. Seveda še vedno ponavljajo, da jim je le za interes delavcev. Jutri, če bo šlo (da le ne bi) podjetju slabše, bodo krivce iskali v starem vodstvu in njegovih domnevnih napakah ali pa v sodelavcih.

Duh partijskih sekretarjev še straši, stare metode obračunavanja se še obnesejo! Najprej nekoga osebno diskreditiraš (lažeš o poštinih na račun firme, izletih direktorja v Ameriko ...) in urediš še nekaj anonimnih telefonskih klicev s pornografsko vsebino, potem pa počakaš še na glas ljudstva. Številke tako ali tako zanimajo malo ljudi in uspeh ne more izostati. Kdaj bo drugače?

Kadri

Najpomembnejši faktor uspeha v vsakem podjetju so usposobljeni kadri. Diploma fakultete ni garancija, da je nek-

do usposobljen za kreativno delo v novih pogojih. Znanje danes hitro zastara, zato je bilo izpopolnjevanje zaposlenih in uvajanje drugačnih organizacijskih modelov, primernih stanju v podjetju, prioriteta. Ni tako drage šole, kot je za podjetje drago neznanje in lenoba pri osebnem izpopolnjevanju. Največ dezinformacij so v podjetju in okolici raztresli ljudje, ki so svoj 'prosti čas' med službo izkoriščali za navidezno sindikalno dejavnost, v bistvu pa so delovali le v smeri zaščite svojih lastnih 'posebnih pravic' na račun vestnih delavcev. Lesonitovci, ozrite se okrog sebe, prepoznali jih boste! To so ljudje, ki vedno vedo, kaj je (pri drugih) narobe, nikoli pa ne povedo, kako bi bilo prav. Prepričani so, da delajo največ in najbolj odgovorno. Zelo sem bil presenečen, ko je zunanja konzultantska hiša v analizi poslovanja za eno izmed funkcionarjev sindikata npr. ugotovila, da lahko vse delo, namesto v osmih, opravi v manj kot dveh urah. Lažje pa sem razumel negativno nastojnost sindikata proti vodstvu.

Program, ponujen nadzornemu svetu

Da ne bi prihajalo do natolcevanj o programu, ki sem ga ob podpori g. Marka Mezgeca, tedanjega direktorja za komercialno in finance, predložil nadzornemu svetu 24. 1. 1996, ga navajam v skrajšani obliki. Ob upoštevanju opredelitev, vizije in poslanstva Lesonit d.d., je moj predlog naslednji:

- upoštevati in izvesti program racionalizacije poslovanja s pomočjo tuje konzultantske firme, v prvi fazi z zmanjševanjem števila zaposlenih v administraciji,

- v mesecu dni dokončno preveriti smiselnost proizvodnje dolgih formatov luščenega furnirja glede na doseženo in planirano izgubo; obstajata le dve možnosti: delati brez izgub ali linijo za luščenje prodati,
- v mesecu dni izdelati program, ki bo definiral usodo žage; obstajata dve možnosti: zaposliti specialista za vodenje žage, nabavo hlodovine in prodajo žaganega lesa ter doseči poslovanje brez izgube ali žago oddati v najem,
- v drugi polovici leta 1996 stara stroja za razrez vlaknenih plošč nadomestiti z novim ter tako izboljšati kvaliteto in znižati stroške razreza,
- registrirati invalidsko podjetje in zaposliti vseh 72 invalidov,
- prodati Topol v starem delu mesta.

Navedene spremembe bi omogočile profitabilno poslovanje v letu 1997, kar pomeni dividendo za delničarje in bolj gotovo perspektivo za preostale zaposlene. Zaradi manjših stroškov bi se povečala možnost investiranja, kar bi ob uvedbi alternativnih programov dolgoročno znova povečalo število zaposlenih. V nasprotnem primeru so ogrožena vsa delovna mesta in dividend ne bo."

To je torej pogled 'z druge strani', brez olepšav in sladkih besed. Vsem prizadevnim in dobronamernim sodelavcem se zahvaljujem za požrtvovalno delo in jim želim veliko uspehov ter zadovoljstva pri nadaljnjem delu. Nadzornemu svetu in upravi privoščim več podpore, kot sta jo imela začasni nadzorni svet in uprava. Želim si, da bi se izpolnila vsa pozitivna predvidevanja iz programa uprave (če ga slučajno že ima) za skupni blagor in korist zaposlenih ter lastnikov.

Roberto Kocman

NALOŽBE

SKB banka: sodelovanje za razvoj

SKB banka d.d. je v četrtek, 7. marca, na Gregorčičevi ulici 2 (Dom na Vidmu) odprla novo izpostavo, pomembno pridobitev za Ilirsko Bistrico in občino, saj bo zdrava konkurenca z možnostjo izbire precej izboljšala kvaliteto bančnih storitev. Nova banka ima 206 m² površine (vsak m² je vreden 2.800 DEM), glavino dela pa je s pomočjo podizvajalcev v dobrih dveh mesecih opravilo ljubljansko podjetje Energoplan.

Predsednik uprave SKB banke Ivan Nerad je spregovoril nekaj besed o drugi največji banki v Sloveniji, ki ima 7 podjetij in je začela odpirati svoje poslovne enote tudi v manjših krajih. Izpostava v Ilirski Bistrici naj bi prispevala k splošnemu razvoju občine, saj si bo prizadevala za sodelovanje s Splošno banko Koper, do letos edino na Ilirskobistriškem. SKB banka ima za nove naložbe dovolj kapitala in z enim od svojih podjetij (Atena) sodeluje v lastninskem preobliko-

vanju slovenskega gospodarstva. Zatrnil je, da bodo njihove poslovne stranke (v banki bo mogoče hraniti tudi dragocenosti v posebnih sefih) deležne hitrih in kvalitetnih uslug štirih zaposlenih delavk. Kljub težavam, s katerimi se srečuje slovensko in ilirskobistriško gospodarstvo, bo SKB banka podpirala dobre proizvodne programe in pomagala pri ustanavljanju majhnih podjetij. Po njegovem je lokacija nove izpostave, za katero so se dolgo trudili, zelo primerna.

GOSPODARSTVO

Blagovna menjava ilirskobistriškega gospodarstva v letu 1995

Po podatkih Gospodarske zbornice Slovenije - Območne zbornice Postojna je gospodarstvo Občine Ilirska Bistrica v letu 1995 izvozilo za 43,2 milijona USD, kar je 26,6% več kot eno leto prej. Uvoz je znašal 31,7 mio USD ali 19,8% več kot v letu 1994. Pozitivni saldo v blagovni menjavi je torej 11,5 mio USD, kar je 50% več kot leta 1994. Izvoz torej narašča hitreje od uvoza, to pa je lani negativno vplivalo na doseganje dohodka. Neto izvozniki so zaradi tečajnih gibanj in drugih neugodnosti prejeli nekaj nadomestila v obliki povračila socialnih dajatev, vendar to ni pokrilo izgub v izvozu.

V izvozu gospodarstva Ilirske Bistrice ima največji delež Nemčija, kamor so podjetja izvozila za 13,8 mio USD, na drugem mestu je Italija z 9,2 mio USD, na tretjem Hrvaška, na četrtem pa Rusija. Uvoz je bil največji iz Italije (10,2 mio USD), sledita Nemčija in Hrvaška. V republike nekdanje Jugoslavije izvozi gospodarstvo ilirskobistriške občine 10% blaga, po večletnem upadanju pa je lani menjava porasla. Največji izvoznik je Lesonit z 19,4 mio USD, sledijo mu Poliuretani-Plama (12 mio USD), Termoplasti-Plama (3,4 mio USD), Izoterm-Plama in Tokis Ilirska Bistrica.

Uvozniki so razvrščeni takole: Poliuretani-Plama so uvozili za 12,4 mio USD, Lesonit 6,3 mio USD, Termoplasti-Plama 3,9 mio USD, sledijo Izoterm-Plama, Tokis, Plastochem in Esimit-Technology.

V Občini Ilirska Bistrica deluje 128 podjetij, od tega je 10 družbenih, 115 zasebnih in 3 mešana podjetja. Registriranih podjetij je več, vendar niso aktivna. Od približno 510 samostojnih podjetnikov se jih s trgovino ukvarja 50. Številke so visoke, vendar pa, predvsem pri številu podjetij, precej manjše kot je slovensko povprečje na število prebivalcev.

K intervjuju z Leonom Rolihom

Člani Skupnosti voditeljev stega katoliških skavtov Ilirska Bistrica 1 želimo odgovoriti na trditev Leona Rolih v februarški številki "Snežnika", kjer pravi: "... nekateri katoliški skavti so obsodili tabornike, da smo 'komunistični hlapci.' Nimamo namena nikogar obtoževati in soditi, vendar menimo, da je ta trditev neresnica. Prosimo, naj jo dokaže z dejstvi (kateri skavti ali skavtinje in kje so dali to izjavo), ali pa prekliče. Navajanje, da so to izjavili 'nekateri skavti' daje slutiti, da so bili vsaj trije oziroma da je tako kar splošno stališče. Temu pa gotovo ni tako.

Katoliški skavti delujemo v Ilirski Bistrici že pet let in očitno v tem času nismo uspeli javnosti dovolj dobro predstaviti ciljev svojega delovanja, zato bi jih radi zapisali na tem mestu.

Osnovni namen delovanja našega stega je pripeljati k polnemu telesnemu, duševnemu, duhovnemu in družbenemu razvoju naših članov, da bodo lahko postali trdne osebnosti in odgovorni državljani ter člani naše krajevne skupnosti.

Glede na ta cilj je v ospredju vzgoja za vrednotne pravice, poštenja, ljubezni, vere in strpnosti. Ker smo verni in želimo v veri še rasti, naša vzgojna metoda temelji na načelih in vrednotah katoliške vere. Od svojega ustanovitelja B. P.-ija pa smo prevzeli splošne elemente skavtske vzgoje, med katerimi skušamo posebej poudarjati delo v malih skupinah in dejavnost v naravnem okolju. Vzgojiti želimo 'človeka odhoda', ki bo pri izpolnjenih dvajsetih letih sposoben sprejemati v življenju odgovornosti, da bo znal razumeti potrebe družbe in nanje odgovarjati. Prav naša vernost, njeno javno izražanje in delovanje znotraj katoliške Cerkve, so nam očitane stvari tako na državni, kakor na lokalni ravni.

Oglasili smo se z željo da bi prišla na dan rednica, saj naš namen ni podpihovati kakšnokoli sovraštvo. Tudi za to našo držo smo poiskali vzgib in potrditev v Svetem pismu, v odlomku Mt 5,39-48.

Člani SK. VO. Ilirska Bistrica 1

OGLASI

ODDAM STANOVANJE
v Ilirski Bistrici
(Rozmanova ulica)

Tel.: 067/41-055

PRODAM TRISOBNO STANOVANJE,
74 m², 2 kleti, SAT TV, brez centralne kurjave,
v centru Ilirske Bistrice (avtobusna postaja).

Cena: 65.000 DEM
z možnostjo plačila na 2 obroka.

Tel.: 067/42-107

SEJA OBČINSKEGA SVETA

O naložbah in osnutku proračuna za leto 1996

Tokrat so svetniki prvič zasedali v soboto, 16. marca, in v naslednjem tednu zaradi obsežnosti dnevnega reda prekinjeno sejo še dvakrat nadaljevali v ponedeljek in četrtek, 18. in 21. marca. V soboto so potrdili zaključni račun občine za lansko leto in dobršen del časa posvetili določitvi vrstnega reda naložb v komunalno infrastrukturo ter družbene dejavnosti. Pred začetkom obravnavanja osnutka občinskega proračuna za leto 1996 so potrdili še predlog posebne komisije, ki se je ukvarjala z izbiro najboljšega ponudnika za izdelavo dokumentacije dveh osnovnih šol. Projekte za sanacijo strehe na Osnovni šoli Toneta Tomšiča bo izdelalo ljubljansko podjetje Tectum, za izgradnjo II. faze Osnovne šole Podgora Kuteževo pa AG-inženiring iz Kočevja.

Ker lanski občinski proračun ni mogel zadostiti velikim zahtevam in potrebam porabnikov, je občina ustvarila dobrih 27 milijonov tolarjev primanjkljaja, ki so ga svetniki, poleg presežka prihodkov rezervnega sklada (5,6 milijonov) in presežka prihodkov sklada stavbnih zemljišč (20,2 milijona tolarjev), prenesli v letošnji proračun, čeprav so se nekateri, za razliko od župana in občinske uprave, ogrevali za zadolževanje v korist razvojno naravnanih programov. V nadaljevanju so razpravljali o popisu občinskega premoženja, ki je po mnenju večine še vedno zelo pomanjkljiv, tako da bo morala občinska strokovna služba več časa posvetiti premoženju in nepremični občinski lastnini, ker v marsikaterem primeru ni čisto natančno jasna.

Osnutek proračuna za leto 1996 predvideva dobrih 736 milijonov tolarjev prihodka, verjetno pa bo tudi letos izkazal primanjkljaj v višini 32, 5 mili-

jonov tolarjev po prvi in 13, 5 milijonov tolarjev po drugi varianti. Najpomembnejša naloga občinskega sveta na prihodnjih sejah bo predvsem iskanje ključa za delitev investicijskega denarja, saj občina ne more računati na državni denar, če prej ne zagotovi lastnega deleža. O naložbah so pred sejo razpravljali tudi odbori in komisije; pripravili so svoje predloge, ki jih bo moral potrditi občinski svet v prihodnjih obravnavah, čeprav je že razprava o osnutku proračuna pokazala, da denarja za vse želje ne bo dovolj.

Občinska uprava po vseh izrečenih pripombah odborov, komisij in svetnikov že pripravlja nov osnutek občinskega proračuna. O njem naj bi občinski svet razpravljal predvidoma 20. aprila.

Ker je seznam naložb predolg, da bi ga objavili na tem mestu, in zaradi tega, ker bo naslednji mesec že marsikaj bolj jasno, bo našel prostor v prihodnji številki.

AKTUALNO

Zapora ceste kot zadnja možnost

Na regionalni cesti Ilirska Bistrica-Podgrad se je v preteklih dveh letih zgodilo 66 prometnih nesreč, v katerih se je 7 ljudi huje poškodovalo, 14 lažje, da o veliki materialni škodi ne izgublamo besed. To so le registrirane nesreče, ogromno število bolj ali manj poškodovanih avtomobilov zaradi neprimerne cestišča ni zabeleženo nikjer. Krajevne skupnosti Rečica, Harije in Podgrad so se naveličale skrajno dotrajane ceste in čakanja na njeno prenove, saj je tudi letos, kljub pritiskom občine in krajanov na pristojno ministrstvo, izpadla iz državnega proračuna. Predstavniki vseh treh krajevnih skupnosti so zato v petek, 22. marca, sklicali tiskovno konferenco. Ker vsa prizadevanja niso rodila sadov, je svetnik Ivan Boštjančič zatrdil, da bodo po preteku enega meseca, v katerem naj bi župan dobil zagotovilo ministrstva za promet in zveze za nadaljevanje prenove že v tem letu, cesto Ilirska Bistrica-Podgrad zaprli za ves promet.

Župan Stanislav Prosen je nameravano protestno akcijo podprl, saj se tudi po njegovem v državi Sloveniji nobena stvar ne premakne brez grobih dejanj. Povedal je, da njegove prošnje, ki jih že od decembra pošilja ministrstvu oziroma državnemu sekretarju Marjanu Dvorniku, vse doslej niso dosegle nič drugega kot molk, v vseh pa je bila posebej izpostavljena prav cesta Ilirska Bistrica-Podgrad. Države od leta 1993, ko je zagotovila denar za prenovo 1,4 km dolgega odseka od Zalčja do odcepa za Sabonje, najslabša cesta v občini na zanima več, čeprav je občina pričakovala, da bo iz letošnjega državnega proračuna dobila 150 milijonov tolarjev za prenovo od Zalčja do Il. Bistrice ali Podgrada. Izkazalo se je, da ta vsota znaša samo 9,3 milijone tolarjev oziroma natančno polovico manj, kolikor je država namenila za prenovo kratkega odseka od gostilne Urbancič do Petrola Transporta.

Če bo do zapore prišlo, bodo prekinjene vse glavne prometnice v občini: zaprta bo cesta Kozina-Starod, Postojna-Ilirska Bistrica in Ilirska Bistrica-Jelšane. V tem primeru bo najbolj prizadeto podjetje Petrol Transport, ki od 19. februarja ne sme več prevažati okolju nevarnih snovi po cesti od Ribnice do Divače in se je moralo preusmeriti na cesto Ilirska Bistrica-Podgrad. Direktor Robert Muha in vodja prometa Danilo Štemberger sta ogorčena tudi zaradi tega, ker Slovenija do leta 2004 na Ilirskobistriškem ne predvideva gradnje sodobnejše ceste proti Hrvaški, iz reške rafinerije pa se oskrbuje dobršen del slovenskega trga. Ker njihovi tovornjaki vozijo po cestah, ki potekajo po vodozbirnih območjih, jih država z omejitvami tovornega prometa čedalje bolj ovira, na drugi strani pa ne ponudi nobene drugačne možnosti. Morebitna zapora prometa bo Petrol Transport vsekakor zelo prizadela.

Za gnečo na cesti Ilirska Bistrica-Podgrad ni vselej kriv samo sneg. (Foto: Z. Debevec)

ZDRAVSTVO

Nadaljevanje del v Podgradu

Gradbeni odbor je pred kratkim podpisal pogodbo za nadaljevanje del s Kraškim zidarjem in Galvansko opremo-Plamo, ki bo poskrbela za električne instalacije, za montažo strojnih instalacij pa se pogovarja z ljubljanskim podjetjem IMP. Po načrtih naj bi bila nova zdravstvena postaja odprta že čez štiri mesece. Do septembra naj bi dobila še notranje omete, komunalne priključke in kolikor toliko urejeno okolico.

Do konca februarja oziroma do izteka 3-mesečnega roka, v katerem bi morala biti stara ambulanta v Podgradu obnovljena v skladu z zahtevami medobčinskega zdravstvenega inšpektorata, dr. Ivica Smajla še ni prejela odgovora na novo prošnjo za 6-mesečno podaljšanje. Dobila je le ustno zagotovilo, vendar je treba pripomniti, da se v času spomladanskega deževja tam lahko še marsikaj zgodi.

Za dokončanje zdravstvene postaje ima investitor zagotovljenih 4, 5 milijona tolarjev iz sklada stavbnih zemljišč. Svetniki so na eni izmed lanskih sej sprejeli sklep, da bodo za zdravstvo zagotovili še 7,5 milijona tolarjev iz letošnjega občinskega proračuna - s tem denarjem naj bi bil končan ilirskobistriški laboratorij, verjetno pa bodo del denarja prelili v Podgrad. Gradbeni odbor še vedno upa, da se bodo podjetja bolj kot doslej odzvala na njegovo prošnjo, saj so pomoč obljubile le Plamine družbe.

Občinska uprava je pred razpravo o letošnjem proračunu predlagala občinskemu svetu, naj sprejme sklep, s katerim bi se dokončale že začete investicije, odbor za družbene dejavnosti pa ima o tem svoje mnenje. Na februarjski seji je določil prioriteten vrstni red investicij in Zdravstveno postajo Podgrad uvrstil šele na 5. mesto. Po mnenju odbornikov imajo prednost Osnovna šola Podgora Kuteževo, laboratorij v ilirskobistriškem zdravstvenem domu, gasilski dom in Knjižnica Makse Samsa.

Manj poti za paciente

Ambulanta v Knežaku je od srede, 20. marca, bogatejša za elektrokardiograf, posebno pripravo, ki sprejema in grafično prikazuje električne tokove v srčni mišici. Pacienti KS Knežak so morali prej odhajati v Il. Bistrico, zdaj pa bo aparat švicarske znamke Schiller dr. Maksimiljanu Modicu tudi na domu pacientov omogočal natančneje in, kar je najpomembnejše, hitrejšo diagnozo aritmij oziroma motenj v prekrvavitvi srca.

Medicinski sestri Vida Ražem in Božidara Česnik sta že decembra zbrali dobrih 700.000 tolarjev, ki so jih prispevali vaščani Knežaka, Bača in Koritnic. Skoraj vsako gospodinjstvo je prispevalo približno 2.000 tolarjev, plemeniti akciji pa so se pridružile tudi nekatere trgovine. Ker se tamkajšnje zdravstveno osebe ni nagibalo k nakupu najmanjšega modela, se je odločilo za srednjo inačico, čeprav denarja ni bilo dovolj. Razliko do 835.000 tolarjev je prispeval Zdravstveni dom Ilirska Bistrica. Ambulanti v Knežaku za še bolj učinkovito diagnosticiranje srčnih obolenj manjka le še analizator, ki dobljeni elektrokardiogram še interpretira. Kupila ga bo, ko bodo krajanje zbrali še okoli 200.000 tolarjev.

strojne instalacije

Tel./Fax: 067 25 200

VODOVOD
OGREVANJE
PLINIFIKACIJA
KLIMATIZACIJA

VESELE

VELIKONOČNE PRAZNIKE

Vam želijo
SPONZORJI in UREDNIŠTVO
časopisa
Snežnik

OBVESTILA

CEPLJENJE Psov

Vse lastnike psov obveščamo, da bo v mesecu aprilu obvezno letno cepljenje psov proti steklini z dehelmintizacijo. O točnem razporedu cepljenja boste obveščeni naknadno, in sicer vsaj en teden pred cepljenjem s pomočjo plakatov, ki bodo pritrjeni na oglasnih panojih mesta Ilirske Bistrice, v vaseh pa na običajnih mestih.

Veterinarska ambulanta
Ilirska Bistrica

OLMN

Spomladanski del prvenstva v 1. in 2. občinski ligi malega nogometa se bo začel 22. aprila. Tekme 2. lige bodo ob ponedeljkih in torkih, tekme 1. lige pa ob četrkih in petkih. Teden prej, od 15. aprila dalje, bo pokalno tekmovanje za ekipe OLMN in nove, ki se lahko dodatno prijavijo organizatorju, Športni zvezi Ilirska Bistrica, Bazoviška 26 (Sokolski dom), tel., fax: 81-177.

OBVESTILO UREDNIŠTVA

Prosimo vse, ki pripravljajo športne članke za "Snežnik", da jih v največji možni meri krajsajo, saj vseh na športni strani ne moremo objaviti. Prosimo vas tudi, da članke dostavljate najkasneje do 20. v mesecu na naslov SZ Ilirska Bistrica.

ZAPOSLENOST

Manj brezposelnih

Med 46. starimi občini v Sloveniji, ki so v februarju zabeležile nekoliko manjše število prijavljenih brezposelnih je tudi Občina Ilirska Bistrica.

Konec februarja je bilo na Ilirskobistriškem uradu za delo prijavljenih 941 brezposlenih oseb. Število iskalcev zaposlitve se je v primerjavi s stanjem na koncu oktobra 1995 - tedaj je bilo brezposelnih 985 - zmanjšalo za 44 oseb ali za 4,4%.

GOSTILNA • TRGOVINA • DISKONT
6250 Ilirska Bistrica, Vilharjeva 2, Telefon: 067/81-072

Cenjeni kupci!

Odprli smo
DELIKATESNI DEL TRGOVINE,
v katerem Vam nudimo kruh, mleko in narezke.

SAKRALNI OBJEKTI

Prenovljena cerkev sv. Jurija

V nedeljo, 17. marca, je koprski škof msgr. Metod Pirih pred veliko množico vernikov blagoslovil cerkev sv. Jurija, ki je po devetih mesecih dobila čisto drugačno podobo. Statiko pomembnega sakralnega in kulturnega spomenika v starem delu mesta je najprej načel potres leta 1956, dodatne razpoke pa sta ji tik pred začetkom del povzročila še lanska sunka. Cerkev sv. Jurija je sedaj obnovljena po vseh stacionih in liturgičnih pravilih.

Po načrtih arhitekta Franceta Kvaternika je glavino zidarskih del opravilo ljubljansko podjetje SGI. Cerkev je dobila betonske injekcije v vse oboke med stenami, dodatno so bile utrjene tudi nekatere stene, nato pa so v vse stene vgradili jeklena sidra. Zaradi posedanja oboka so izvajalci vgradili še železobetonski plašč čez celoten obok in električne instalacije, ki so jih postavili številni domači obrtniki. Na koncu so postavili še talno ogrevanje in nov marmorno granitni tlak.

V nanovo pobejleno cerkev se je lepo vključila freska, ki jo je nad glavnim obokom naslikal akademski slikar Lojze Čemažar iz Ljubljane. Pri svojem delu sta, tako slikar, kakor arhitekt, skušala slediti idejam, ki jih je v cerkvi že prej realiziral Tone Kralj. Posebno novost predstavljajo stoli pivskega Javorja, ki so nadomestili prejšnje klopi, domači mizarji pa so izdelali novi spovednici in okvirje za križev pot.

Za vsa dela so bila potrebna izdatna finančna sredstva. S skrbnim gospodarjenjem se je v zadnjih šestih letih na župnijskem računu zbralo 60.000 DEM, kar je predstavljalo osnovo za začetek del. Bistričani so z rednimi mesečnimi darovanji, milo-

ščino in posebnimi namenskimi darovi (vsaka Bistriška družina naj bi prispevala 8.000 SIT) zbrali skoraj 6 milijonov tolarjev. Za plačilo dosedanjih del si je bilo potrebno sposoditi še slabe 3 milijone tolarjev, v kar pa še ni vračunan manjkajoči vetrolov in ponovna postavitev orgel. Posebna zahvala za velikodušne prispevke velja 478 družinam, večinoma iz Bistrice, ter 21 donatorjem iz vrst bistriških podjetij in organizacij. Toliko se jih je namreč odzvalo na posebno prošnjo. Čudi dejstvo, da je pri obljubah ostala tudi ZKO, kar pa po besedah župnika Bogdana Berceta ne bo vplivalo na odprtost cerkve sv. Jurija za kulturne, zlasti pevske prireditve.

Ta velik organizacijski in finančni podvig dokazuje, da so Bistričani še zmožni stopiti skupaj in se složno zavzeti za skupno stvar, ki je vsem pri srcu. Zato ne čudi veliko, a umirjeno in spoštljivo veselje, ki ga je bilo moč čuti med slovesno zahvalno mašo. Tudi tokrat so se potrudili prav vsi: verniki v cerkvi in pred njo z zbranim sodelovanjem, CeMPZ "Zvon" z ubranim petjem, mladi in skavti pa s pogoštljivo, saj so po maši med navzoče razdelili pecivo bistriških žena.

Prenovljena cerkev sv. Jurija je blagoslovil koprski škof, msgr. Metod Pirih.

Zavarovalnici Triglav zaupa vse več ljudi

Zavarovalnica Triglav d.d. je največja in najstarejša slovenska zavarovalnica, saj se znanje in izkušnje v njej zbirajo že skoraj vse stoletje. Prav zato ima Zavarovalnica Triglav najbolj razvejano lastno poslovno mrežo, organizirano v osmih območnih enotah, šestih poslovnih enotah ter osemdesetih predstavništvih z več kot 800 zavarovalnimi zastopniki, ki najdejo pot v vsak slovenski kraj. Ena izmed območnih enot je tudi Območna enota Postojna. Vendar moč Zavarovalnice Triglav ni le v njeni starosti in razvejanosti, temveč tudi v številu zavarovanj, ki se približuje dvema milijonoma.

V Zavarovalnici Triglav se vsak dan srečujemo z ljudmi, ki potrebujejo našo pomoč. Dobro poznamo svoje delo in enako dobro poznamo težave, s katerimi se srečujejo ljudje v vsakdanjem življenju. Nenehno izpopolnjujemo ponudbo zavarovanj, izboljšujemo kvaliteto storitev in se trudimo, da bi svojim zavarovancem prišli naproti, kjerkoli je to mogoče. Prav zato se, kljub pojavu novih zavarovalnic, naš tržni položaj ohranja, to pomeni, da nam zaupa vse več ljudi.

postojna

tradicija
varnost
znanje
prijaznost

Zavarovalnica Triglav ima agencijske pogodbe z nekaj deset samostojnimi agencijami in posredniki, ki opravljajo svojo dejavnost, registrirano v Sloveniji. Poleg tega ima sklenjenih prek 3000 pogodb za opravljanje zavarovalnih poslov, zlasti za inkaso premij. Po pogodbah sklepajo zavarovanja za Zavarovalnico Triglav tudi turistični servisi na mejnih prehodih ter več kot 100 potovalnih agencij, ki organizirajo potovanja.

V mednarodnih okvirih je Zavarovalnica Triglav nosilec likvidacije tujih škod pri nas, saj so jo za to pooblastile najpomembnejše evropske zavarovalnice.

Za zaupanje je prav gotovo dovolj razlogov. Pri odločanju, kateri zavarovalnici boste zaupali svojo varnost, ne sme biti važna le cena. Ponudbe zavarovalnic in obsegi zavarovanj so različni in tudi hitrost reševanja zavarovalnih primerov ni povsod enaka. Le zavarovalnica z dovolj močno strokovno bazo in trdim finančnim zaledjem vam lahko zagotavlja resnično varnost; vi in vaše imetje sta namreč varna toliko, kolikor je varna vaša zavarovalnica. In z Zavarovalnico Triglav ste gotovo najvarnejši.

POHODNIŠTVO

Tokrat mraz, burja in megla

Planinsko društvo Snežnik je s pokroviteljem, časopisom Primorske novice iz Kopa, in s pomočjo ilirskobistriških radioamaterjev, jamarjev in podgorskih tabornikov v soboto in nedeljo (9. in 10. marca) že dvaindvajsetič zapovrstvo organiziralo tradicionalni zimski pohod na Snežnik. Žal pohodniki letos niso imeli sreče z vremenom, saj jih je že pod Snežnikom pričakal hud mraz, v nedeljo pa še izredno močna burja, gosta megla in 2 m debela snežna odeja. Kljub temu se je pohoda v soboto udeležilo 2400 planincev, v nedeljo pa 1800. Podobno kot prejšnja leta so prišli iz skoraj vse Slovenije, zamejstva in Hrvaške, najavljenih planincev iz Mostarja pa ni bilo.

Organizatorji so imeli že pred začetkom pohoda precej težav. V izjemno težkih pogojih so morali urediti pot in zagotoviti varen dostop na vrh, poskrbeti za prometni režim na cesti in za parkirišča na Sviščakih, saj že dolgo ne pomnijo tako slabega vremena. Ker letos ni sodelovala Slovenska vojska, so morali v kočjo pod vrhom Snežnika sami znositi kar 300 kg hrane in opreme.

Prav zaradi vremena se je vrhu Snežnika odpovedalo kar lepo število pohodnikov (400), čeprav je bila pot v celoti markirana z modrimi in rdečimi zastavicami. Disciplinirani pohodniki z nekaj planinskimi izkušnjami se zato praktično niso mogli izgubiti. Kljub slabemu vremenu se v soboto in nedeljo ni zgodila nobena omembe vredna poškodba, tako da dr. Žarko Guzej, zdravnik iz Izole, alpinist in udeleženec himalajskih odprav, ni imel nobenega dela, za varnost pa so skrbeli tudi gorski reševalci iz Ljubljane in Ilirske Bistrice, še posebej na vršni strmini in vrhu, kjer so morali biti pohodniki zelo previdni. Sestop seveda ni bil tako zahteven - pohodniki so morali paziti zlasti na udrtine, ki so se začele pojavljati v nedeljo.

Planinsko društvo Snežnik se je razveselilo velikega števila planincev (410), ki so se v soboto prvič udeležili pohoda in še posebej tistih, ki se na Snežnik odpravljajo že dolgo vrsto let. Kar 20 planincev iz različnih krajev se je že dvajsetkrat udeležilo pohoda, trije Bistričani

(Neva in Jože Božič ter Ada Rolih) pa niso manjkali niti enkrat.

V Sloveniji sta bila pred leti samo še dva podobna in tako množična zimska pohoda.

Pohodniki v megli pod vrhom Snežnika (Foto: Hinko Poročnik)

KRAJEVNE SKUPNOSTI

Zapostavljeno podeželje

V četrtek, 29. februarja, je Krajevna skupnost Prem, ki si prizadeva za ponovno ožvitev programa CRPOV (celostni razvoj podeželja in vasi) na Premskem gradu predstavila svoje velikopotezne načrte. Kraji si želijo, da bi grad postal pomembna turistična točka in za začetek predlagajo obnovo lesenega mostu do vhoda v grajski stolp, v katerem bi dobilo prostor novo turistično društvo, z lastniki Novakove domačije in mlina pod Smrjami bi radi zgradili most čez potok, uredili šolski muzej v ljudski šoli, obnovili sadovnjake ter pospešili dela, ki bi omogočila boljše komunalno infrastrukturo vsem trem vsem v krajevni skupnosti.

V ilirskobistriški občini sta se v program CRPOV pred leti vključili le Krajevni skupnosti Hrušica in Prem, Hrušičani pa se zanj ne zanimajo več. V začetku je bilo marsikaj storjenega, po mnenju Branka Grahorja, predsednika projektnega sveta za uvajanje programa CRPOV v Krajevni skupnosti Prem, pa je nastopil čas, ko bi moralo novo občinsko vodstvo več časa posvetiti tudi podeželju, čeprav je bistvena vloga slej ko prej prepuščena državi. V Krajevni skupnosti Prem si že dolgo prizadevajo za ožvitev vasi, saj so v preteklih letih obnovili kar nekaj poljskih poti, nasadov jabolk in sliv, v Smrjah pa imajo poskusni sadovnjak, ki naj bi pokazal, katera vrsta sliv je poleg domače najbolj primerna za Brkinsko področje.

Svoje je dodal tudi dr. Anton Prosen, doma je iz Jasena pri Ilirski Bistrici, univerzitetni predavatelj za področje prostorskega planiranja na lokalni ravni in avtor več knjig s tega področja. Povedal je, da bi se morala tudi Slovenija čedalje bolj zavdati, kako nujna je prenova podeželja za ohr-

nitev prebivalstva v vaseh. Po podatkih, ki jih je navedel, je po zahodnih normativih podeželje vse tisto, kar ni urbano - urbana okolja pa so samo mesta, ki imajo več kot 20.000 prebivalcev. Cela ilirskobistriška občina je torej podeželsko okolje, podobno kot Slovenija, razen izjem seveda.

Meja med urbanim in podeželskim okoljem vse bolj izginja in vprašal se je, kaj lahko sploh ponudimo podeželju, saj samo ne more napredovati, ker se del družbenega dohodka, ki ga ustvarijo podeželani v mestih, ne vrača nazaj. Vasi seveda niso enake: njihova podoba ob večjih naseljih je danes drugačna od tistih, ki so bolj oddaljene, te pa v zadnjem času postajajo izredno zanimive za turiste in mlajšo generacijo, ki kaže čedalje večji interes za življenje na vasi.

Razvoj podeželja je proces planiranja. Začne se z informacijami, nato z obdelavo in izkoriščanjem podatkov, v vzpostavitvi organizacije in skupine za izvedbo načrtov, vendar takih ljudi v ilirskobistriški občini ni.

STRANKE

Bivša ministra na obisku

Ilirskobistriška Območna organizacija Združene liste socialnih demokratov (ZLSD) je v sredo, 6. marca, v Hotelu Turist pripravila srečanje z Rino Klinar in Sergijem Pelhanom. Drago Kerma, predsednik OO ZLSD Ilirska Bistrica, si ga je zamislil tako, da jima je na začetku postavil več vprašanj. Bivša ministrica za delo, družino in socialne zadeve in bivši minister za kulturo, sta po znanih zapletih z zamenjavo dr. Maksa Tajnikarja, ministra za gospodarske dejavnosti, sprejemu nove pokojninske zakonodaje, zavrnjenem predlogu Sergija Pelhana za uvedbo kulturnega tolarja in odhodu ZLSD iz vladne koalicije pojasnila stališča stranke do aktualnega političnega dogajanja v Sloveniji.

Osnovni razlog za izstop ZLSD iz vladne koalicije je bil po mnenju Rine Klinar in stranke sprejem Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Problem bi moral biti po prepričanju ZLSD rešen samo z dogovorom, zato se bo ZLSD tudi v opoziciji še naprej zavzemala za nadaljevanje dialoga s predstavniki upokojencev.

Sergij Pelhan se seveda ni mogel izogniti prostorski stiski Knjižnice Makse Samsa, ki podobno usodo deli še z desetimi knjižnicami v Sloveniji. Povedal je, da se je kot minister za kulturo vseskozi zavzemal za rešitev problema, saj je država odkupila staro hišo v sosesčini in zagotovila del denarja za začetek gradnje novega prizidka. Ko se je pogovarjal s predstavniki ministrstva za obrambo, so mu

zagotovili, da nimajo načelnih zadržkov proti prenosu lastništva kulturnega dela Doma na Vidmu na ministrstvo za kulturo oziroma občino, brez prizadevanja občine pa se verjetno ne bo dalo veliko storiti.

Na koncu je prisotne zanimal odnos države do ljubiteljske kulture in predvsem to, kaj namerava država storiti za ohranitev spomenikov iz druge svetovne vojne, saj jih je na Ilirskobistriškem okrog 50. Čeprav se sliši čudno, je zanje pristojno ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, ki je po besedah Rine Klinar v času njenega ministruvanja predložilo vladi poseben zakon, vendar o njem parlament ni razpravljal, saj desne stranke za rešitev problema ne kažejo nobenega poslušala.

Promocije

Trije dogodki, ki so tik pred danes razburkali našo in svetovno javnost so bili: slovenski bal na Dunaju, triindvajset "Primorskih poje" in predstavitev naše občine na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani.

Pa se pomudimo pri slavlju na Dunaju. Nedvomno gre za prefinjeno in do potankosti izdelano strategijo, kako osvojiti kulturni in civilizirani svet. Ples bo v zgodovini Slovencev zarisal globoko in neizbrisno sled in po tej začrtani poti bomo nadaljevali v našo blestečo prihodnost. Javna in privatna občila so bila prepolna obširnih novic te vrste, le nacionalna TV hiša nam je postregla z bliskovitim 5,3 sek dolgim, oprostite, kratkim prizorom plesišča. Čemu taka naglica?! Da se ne bi videlo, da večina dam in gospodov nikoli ni obiskovala plesne šole Jenko & sinovi ali kaj podobnega. Današnja špoltljiva mularija bi se režala še pa še. Njej že paše plesati, pa ne tako. Na kratko: dunajski gala je bil pravo šepanje, a vendar spoštljivo obetajoč, kar sta na dolgo in široko zapisala tudi *The New York Times* in *Wallstreet Journal*. Slednji predvsem o ekonomskih učinkih plesa in antiinflatorem učinku na priljubljeni tolar.

Skoraj tri desetletja doživljamo po različnih krajih - letos kar triindvajsetih - Primorske s tostranstva in onostranstva znamenito "Primorsko poje". Veliko sprememb smo doživeli v tem obdobju. Trenutno je stanje naslednje ali sledeče: pesmi tipa *Na juriš, na juriš* ali *Na oknu glej obrazek*

bled prepeva včasih le še zamejsko levo krilo. *Rukoveti in Njest svjat* se tudi sliši bolj poredkoma. So pa zelo v modi pesmi kot je tista "sem tisoč večerov pod okencem stal, a ti si se z drugim igrala ..." Mazohizem, ki veliko pove o značaju Slovencev. Ali se zavedate, da je tisoč večerov nekaj manj kot 3 leta? Si predstavljate nekoga, ki vso to dolgo dobo vsak večer buli v kamrici in gleda kaj dela njegova ljuba z nekim tipom ...? Druga vrsta pesmi so peta latinska besedila kot *Ave verum, Ave regina coelorum, Ave Maria, Večerni ave* ..., kar je veliko bolj zdravo kot peti *Ave Regina Coeli* ali *Ave, caesar, moritur te salutant*. Mešani pevski zbor "Quo vadis" in mnogo drugih pa ljubi tudi pesmi kategorije *When the saints go marchin'* in ter podobne.

Kaj pa oblačila pevcev in pevk. Pri dekletih prevladujejo večerne obleke dolžine maxi. Mini krila so prepovedana. Moška moda je poživitev le v enem detajlu: večina pevcev si je letos okoli vratu nadela, namesto dolga leta prevladujočih kravat, resne metuljčke. Tisti, ki so peli bolj čitalniške pesmi, so nosili metuljčke na lastiko. Bolj ambiciozni, ki so peli tudi angleško in latinsko, pa so si zavezali prave samoveznice, take kot smo jih videli na Slo-weinische Wienerbalu ali pri Poldetu Bibiču v *Cvetju v jeseni*.

O pojoči Primorski samo še tole: vse koncerte je posnel Radio Koper. In ti posnetki bodo sodelovali na - citiram - "3. tekmovanju radijskih posnetkov ..." Ste vedeli, da posnetki lahko tekmu-

jejo? Pa še ena podobna cvetka: v Ljubljani so se zbrale značke in ustanovile ne več ne manj kot Združenje bralnih značk. Ne vem, zakaj se pri športu ne zganejo. Tam bi lahko ustanovili Združenje nogometnih pokalov.

Italijani, ki so mojstri v prepričljivem lansiranju novic kot npr. parkljevka v Sloveniji, so prilžnost, da bi objavili svetu, da so se pri nas pojavile nore krave, zamudili. Kaj bi v tem primeru storila Slovenija? Zadržala bi, da se je bolezen pojavila nenamerno. Dogodka bi se sramovala in se Evropi vljudno in ponižno opravičila.

Promotivna prireditve naše občine na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Ura 11.00. Kulturni program. Množica poslušalcev. Nepopisno lepo, enkratno, pravzaprav dvakratno, saj se štorija ponovi še popoldne. Struktura gledalcev v dopoldanskem delu: 96,3% Bistričanov, ostalo so naključni mimoidoči. Bistriški firbci so ob nastopu zelo zadovoljni, saj se jim je šele tu posvetilo v kako prijetnem kraju živijo. Organizatorji pripravljajo ponovitev prireditve v Ilirski Bistrici, da ne bi bilo treba še enkrat v Ljubljano. Moramo šparati! Popoldne sledi ponovitev programa. Publika je čisto druga. Vtis prijazne domačnosti smo nastopajoči močno pogrešali.

P. S.: Frane je bil oblečen v ljudsko nošo iz naših krajev in ni predstavljal Martina Krpana. Toliko v vednost.

Pa lepo pozdravljeni!
Dimitrij Bonano

PREMSKE RAZGLLEDNICE

Vrnitev odpisanih

Verjetno se še kdo spominja slavne TV nadaljevanke s tem naslovom. V njej nastopajo beograjski skojevci v času nemške okupacije na svojevrsten način, tako, da začnejo zadajati okupatorju hude udarce potem, ko jih je ta že povsem odpisal. Ostali so namreč zvesti svojemu sloganu: *Vrnili se bomo!* In so se, vsaj v filmu je bilo tako videti. Bili so še mladi, čakale so jih še pomembne funkcije - in penzije.

Na vse to sem se nehote spomnil ondan, nekaj dni pred zatajenim praznikom, ko se je začelo ozračje nevarno segrevati. Najprej so začele izginjati rože iz cvetličarn in bombonjere iz trgovin, poštarji so na skrivaj raznašali nekakšne čestitke, telefoni so zvonili. Vse me je pospominjalo na

omenjeno nadaljevanke, le da so vlogo ilegalcev prevzele ženske. Te so se pojavile na TV ekranih z zlovoljnimi 8.marčevskimi obrazy in tako kot ponavadi grozile s svojimi pravicami do ne vem česa. Verjetno do podaljšane čikpavze, ker jim kaj boljšega tisti hip ni kanilo v glavo. Iz oči so jim gledali vsi zadnja leta nepodarjeni nageljni, ki so se jim zdeli izpolnitve vseh zgodovinskih zahtev. Važna je pravica do splava in ločitve, čeprav nisi poročen(a). Za vsak slučaj. Pravica do dela in plače je na takšen dan postranskega pomena, saj denar ni vse - važno je primerno razpoloženje. En sam cvet zahteva vse otroške dodatke in porodniške dopuste. Hvala Bogu!, da se kdo briga za državo. Na prvi maj bi spet lahko

podarili delavcem in predvsem delavkam - kje na Štajerskem recimo - po en dječ nagelj namesto plače za nekaj mesecev nazaj. Tako bi hitro rešili vse gospodarske probleme, saj ne bi bilo potrebno odpuščati delavcev. Plačevali bi jih kar z nageljni, ki bi lahko postali plačilno sredstvo, dokler se ne bi tudi tega prenašali kot ostalih stvari in bi spet zahtevali denar in pravice ...

Iz tega torej ne bo nič, kakor tudi ne iz nameravanega bistriškega kulturnega procesa proti četverici JBSZ, ker tožilstvo zaradi pomanjkanja dokazov umika obtožni predlog. To je razvidno že iz pomenljive karikature v zadnji številki "Snežnika", na kateri nosorog kaže s prstom na prazen pergamentni zvitek, kjer bi moralo nekaj pisati. Pa ne piše. In veste kaj bi moralo pisati? Meni se zdi, da zaradi tistega, nekdanj zloglasnega in še zmeraj nad nami visečega 133. člana KZ SFRJ, ki se je nanašal na verbalne delikte, in branil predvsem tekovine (beri prisvojitve) revolucije. Nikoli nisem o tem naglas razmišljal, ker mi je zakon to prepovedoval. Zdaj lahko razmišljam, a če lahko tudi govorim, ne vem, ker nikjer v Uradnem listu RS ne piše, da smem, zato moram biti previdden, čeprav je svoboda. Jaz mislim takole: ker je kultura za državo ena sama zguba, lahko govorim in delam proti njej brez strahu pred sankcijami sodne oblasti, seveda v mejah demokracije. Demokracija pa je jezik in edino orožje ljudi s katerim se lahko borijo proti nasilju in samovolji države. Zdaj pa presodite, dragi bralci, če smo krivi ali ne, ker smo skušali ustreči volji ljudstva in mu pokazati takšno kulturo, kakršno si je želelo videti in jo imamo. Država nima kaj govoriti, ker o tisti miloščini, ki jo daje za takšne podvige, ni vredno govoriti, kaj šele, da bi si prišla ogledat svoje pridobitve. Nekdaj smo si ob takšnih prilikah podeljevali celo Kettejeve nagrade in obvezne nageljne v prisotnosti oblastnikov. O tem, koliko občinskih svetnikov dandanes zaide na kulturne prireditve, ni vredno izgubljeni besed, ker jih lahko preštejemo na prste ene roke. Naj gredo kamor hočejo, samo da imamo mir. Če nas preženejo, bomo naredili kakor *Odpisani* - vrnili se bomo in jim zapeli tisto nekdanj popularno pesem: *Računajte na nas* ...

Izpolniti bi moral še nekaj želja, ki so prispele v moj butik, a tokrat vam žal ne morem ustreči. Morda pridejo na vrsto prihodnjič. Prav? Nisem pozabil. Ostanite zdravi, ker zdravniki štrajkajo. Tudi televizije vam ni treba obvezno gledati, pojdite rajši v naravo, tam vam bo gotovo lepše ...

Jože Stegu

Cvetke iz občinskega parlamenta

• Na prejšnji seji smo sprejemali zaključni račun za leto 1995. Nekatere svetnike je zanimalo, kaj smo dobili iz "Ljubljane", druge pa kako in za kaj smo potrošili denarce? Prav vsi so znali odgovore za druge, za njim postavljena vprašanja - pa nobeden. **Kako se le mora čuditi bog, ki vse vidi!**

• Izvedeli smo, da občina najema likvidnostne kredite, istočasno pa proračunski porabniki ne vedo kam z denarjem, ki leži neporabljen na njihovih žiro računih. Pa saj niso oni krivi, ampak tisti, ki jim ga daje. So le dobri gospodarji, ki se držijo načela - **prišparano se vedno najde**.

• Občani bomo vnaprej deležni "sibe božje" v obliki plačevanja komunalne takse državi. In to zato, ker nimamo čistilne naprave. Gre za celih 10 milijonov tolarjev letno, kar ni mačji kašelj! Ta denar bi bilo bolje nameniti za čisto vodo. **Čistemu obrazu je malo vode treba**.

• Županstvo se je znašlo pred veliko dilemo - ali najprej zgradi kanalizacijo ali prej centralno komunalno čistilno napravo. Če mene vprašate - oboje in to istočasno! "Njim" pa se zna ponoviti fenomen **lačnega osla, ki je crknil od gladu točno na sredini med dvema kupoma sena**.

• Če verjamete ali ne, študijo o čistilni napravi bomo delali in tudi plačali že v tretje. Tokrat 16 milijonov. Prva študija je padla v vodo, ker so se "spuntali" Topolčani in Zeleni, druga pa zato, ker v sistem čiščenja ni možno vključiti že zgrajene TOK-ove čistilne naprave. Za tretjo se ne ve, kaj bo prinesla. Najbrž ugotovitev, da jo bomo zaradi nesposobnosti "odgovornih" plačali občani sami in to, našalost, brez udeležbe države! **Če dolgo sekaš, mora pasti najdebejši hrast!**

• Po zelo dolgi in tvorni razpravi, smo prišli do skupnega spoznanja, da tako zahtevnega projekta nismo sposobni speljati sami. Složno smo prikimali svetniku, ki je predlagal, naj "čistilno" naredijo v Ribnici (Občina Pirva), mi pa do njih "potegnemo" S kolektor ("ta glavni zbirni kanal") in jim nesebično odstopimo vse naše "ideje". **Preidi brigaja moja na drugoga**.

• V TOK-ovi "čistilni" bi lahko imeli vino ali ribe. Najbolje oboje, saj je splošno znano, da slednje v vinu najbolje plavajo. Kar se vina tiče, tu ni nobenega problema, saj v občini še vodimo po katastru (rajnke Avstrije) celih 400 hektarjev vinogradov. **Še bog bi bil dobre volje, če bi vino pil in ribe lovil**.

• Da smo "ekološko osveščena" občina, smo že večkrat dokazali. Zadnji dokaz je "sanacija" potoka Pila v odprt in tlakovan komunalni kanal. Tam so prej prej plavale podgane - **sedaj pa drekc!**

• Svetniki smo izvedeli, da naša občinska komunalna inšpekcija ne more "nič ukreniti". Bajje za to nima zakonske podlage, nobene pristojnosti, nobenih pooblastil - skratka ničesar. Mi pa vsi veselo "svinjamo" naprej. Vseeno pa bi nas moralo zanimati, na podlagi katerega zakona, odloka itd. jo moramo plačevati in za kakšno delo. **Kdor ima kratke lase, se ga lahko hitro počese!**

• Globovnik ostaja še vedno problem številka ena. Glede njegove sanacije smo postavili županu tri vprašanja - KDO, KAKO in KDAJ? Na vsa vprašanja smo dobili zelo "jednat in ubran" odgovor - **SE NE VE, SE NE VE IN SE NE VE**.

• Prometna varnost na naših cestah je poglavje zase. Posebno na nezavarovanih železniških prehodih. Vsa zadeva izgleda približno takole - zapelješ na tir in pogledaš, če gre vlak. Če ga ni, imaš srečo, če pa je - bog naj ti pomaga! **Nevarnosti se režiš samo takrat, ko se je ognješ**.

• Ko smo obravnavali investicije - asfaltiranje cest - smo ugotovili, da bi bilo dobro prioriteto asfaltirati cesto Mala Bukovica - Studena gora - Pavlica - Starod. Bajje je zanjo zelo zainteresirana država, pa tudi mi, občani, saj si nihče izmed nas ne želi - **da bi se policajem, ki patrolirajo po makadamu, v nos kadilo**.

• Stežka smo prišli do spoznanja, zakaj so daljše ceste (ki bodo nanovo asfaltirane) cenejše, krajše pa bistveno dražje. Za daljše velja ugotovitev, da je vložena več materiala, za ta krajše pa več znanja. In tu tiči zajec - **tako imenovano "znanje" je vedno dražje**.

• V naši občini je v vrtcih vedno manj otrok. Vzrok lahko iščemo v majhnem številu rojstev in vedno večjemu številu nezaposlenih mater. Zna se zgoditi, da bo v vrtcih imel vsak otrok svojo vzgojiteljico, ali kot je dejal eden od svetnikov - **bo kar po "francosko" imel vsak svojo guvernanto**.

• Ko smo obravnavali velike življenjske stiske in socialno bedo vedno večjega števila občanov, smo naleteli na "hudó nasprotno" mnenje enega izmed svetnikov. Ta je samozavestno trdil, da danes živimo dosti bolje, kot v prejšnjem režimu in veliko boljše kot živijo sedaj Američani! Začuden smo se spogledovali in se spraševali - od kod neki potem toliko nezaposlenih in zahtev za socialno pomoč? Izgleda, da "ta svetnik" ne živi med nami - **ampak na luni**.

• Vedno smo se imeli in se še imamo za izvirne Primorce. Kljub temu dejstvu smo našo občino "turistično" promovirali v Ljubljani (na sejmu Alpe-Adria) kot "Krpanovo deželo". Kot jaz vem, tod Krpan ni nikoli hodil in sol tvoril. In če bi jo res - **bi prenekateri med nami morali imeti več soli v glavi!**

• Svetniki nestrno pričakujemo papežev obisk. Bajje bo veliko prispeval k promociji naše občine. Tako so vsaj menili nekateri odborniki, ki so predlagali, naj sredstva za turistično promocijo občine namenimo za papežev obisk. Za ta "zaresnjo" promocijo turizma pri nas pa naj bi "nafehtali" denar po trgovinah in oštarjih. Lepo, ni kaj! **Okrog zlatega teleta, svet na sapo pleše**.

• Župana smo povprašali ali ima trdna zagotovila, da bomo od države res dobili 47 milijonov tolarjev za sanacijo škode po neurju. On pa nam, da jih nima, a je o tem nekaj slišal. Strokovne službe so to zapisale kar po domače - **čula - rekla!**

• Da bi zmanjšali stroške za javno razsvetljavo, smo najeli privatnika za njeno vzdrževanje. Ampak "elektrika" je v rokah druge firme, ki je do sedaj "skrbela" za oboje. In ko je slednji menjaval žarnice, le-ta ni hotela izklapljeti elektrike, tako da je revež obupal in mi z njim. Mi njemu - **zdrži korenjak oni pa te trese, a?**

• Ker se po sedanjih kriterijih "ne more" nekaterim krajevnim skupnostim zagotoviti "vsega" prepotrebne denarja, so "njihovi svetniki" predlagali spremembo kriterijev za delitev denarja. Katerih in na kakšen način se ne ve, ampak; da bi vseeno "kanilo" še kaj cvenka, predlagamo tam živečemu svetniku nov kriterij - **nadmorsko višino**.

• Občani, veselite se! Letos bomo zelo "šparovni", saj bomo iz občinskega proračuna za investicije (za napredek!) namenili samo 10% lanskoletnega zneska. Vse ostalo bomo "pojedli"! Pa smo si vsi tako želeli razvojno naravnani proračun. **Kadar denar poide, je čas, da pamet pride**.

• Eden izmed svetnikov nam je ponovno tolmačil, zakaj so krediti za pospeševanje drobnega gospodarstva zanj neugodni. To je zato, ker mora za vračilo kredita jamčiti s svojim premoženjem. Boljše bi bilo, če bi zadostovalo jamstvo občinskega proračuna. Ja, podobno "štorejo" smo že slišali pri vodenju investicije v neki, sedaj prelepi vasi. **Kdor koprivo pozna, nago rit skrije**.

• Imamo občinski praznik ali ga nimamo? Verjetno bi ga vsi radi imeli, ampak v občinskem statutu ga ni. Ni pa ga zato, ker se ne moremo odločiti, kateri datum je pomemben mejnik v zgodovini naše občine. Glede na to, kaj se dogaja in kaj se ne, pa bi se moralo, bi povprečen občan za občinski praznik določil dan - **ko bo razjarjeno ljudstvo izgnalo občinsko vodstvo skupaj z občinskimi svetniki**.

Vaš svetnik: Zlatko Jenko

KONCERT

Potrditev že priznane kakovosti

Komorni deklški zbor Ilirska Bistrica je s svojo dirigentko prof. Marijo Slosar Lenarčič po odmevnem decembrskem koncertu (v Domu na vidmu so bile na sporedu slovenske ljudske in umetne pesmi) v soboto, 2. marca, izvedel še II. jubilejni koncert v kapeli samostana "De Notre Dame". Tokrat so se dekleta predstavila s skladbami iz zakladnice cerkvenega petja (a capella), repertoarjem, ki mu je zbor v preteklih desetih letih delovanja posvečal največ pozornosti. Tudi II. jubilejni koncert je bil uspešen, saj je zbor nastopil v prostoru, ki so ga poslušalci zapolnili do zadnjega sedeža. Nastop v samostanski kapeli je bil obenem zaključna prireditev XIX. meseca kulture na Ilirskobistriškem.

Kot smo že omenili, ima zbor ima za seboj deset let uspešnega dela; v tem obdobju je dobil veliko priznanj, pred kratkim pa je dosegel še enega - 2. mesto v kategoriji ženskih pevskih zborov na II. tekmovanju radijskih posnetkov, nastalih na lanskeoletni pevski reviji "Primorska poje". Janja Konestabo, Polona Kovačič, Karin Primožič, Mojca Rozman, Tea Smajla (1. sopran), Alenka Fatur, Meta Kirn, Breda Štemberger (2. sopran), Martina Konestabo, Simona Prosen, Marjanca Rozman, Elena Sedmak (1. alt), Helena Abram, Monika Bubnič, Tadeja Fatur, Anita Frank in Urška Lenarčič (2. alt) so s svojo neutrudno dirigentko še enkrat potrdile visoko mesto v konkurenci ženskih pevskih zborov na Primorskem.

Koncert se je začel z Gallusovo skladbo "Eripe me, domine", ki so ji sledila še dela drugih slavni avtorjev (M. Haydn, Palestrina, Josquin Després, Clemens non Papa, I. Arcadelt, J. S. Bach, W. A. Mozart). V zelo učinkovitem zaključnem delu pa so se dekletom v Händelovi skladbi "Largo", ki jo je za instrumentalno spremljavo priredil Oscar Rudolph, pridružili še instrumentalisti: Adnan Zubčević (flavta), Tina Krajnik (I. violina), Tina Balazs (II. violina), Katja Krajnik (viola), Mauro Šestan (violončelo), Nikolaj Gvardjančič (kontrabas), Martin Lenarčič in Snježana Pleše (klavir).

Ob zelo dobri akustiki samostanske kapele bi bilo vendarle potrebno pripomniti, da je poslu-

šalce posebno v prvem delu programa - kljub zelo dobri tehnični izvedbi in cenjenih interpretativnih razsežnostih - nekoliko motilo dejstvo, da bi bila celotna atmosfera ob močnejšem "odmevu" veliko bolj svečana. To smo še prav posebej občutili tisti, ki smo omenjeni zbor poslušali v Salzburgu oziroma v tamkajšnjih cerkvah. Seveda je nemogoče, da bi za različne skladbe za-

Komorni deklški zbor z dirigentko prof. Marijo Slosar Lenarčič in instrumentalisti

gotovili ustrezne akustične pogoje. Boljše možnosti za podobne koncerte jim bo verjetno nudila prenovljena cerkev sv. Jurija.

Poslušalci so z veliko nestrpnostjo pričakovali drugi del programa, za katerega velja, da je predstavljal pravi glasbeni dogodek, saj so bili priča izjemni interpretaciji znane Händelove skladbe, ki so jo po pevski in instrumentalni plati izvedli skoraj izključno domači glasbeniki. Po dolgih letih so se tudi v Ilirski Bistrici združili skoraj vsi najboljši na področju lokalnega glasbenega postvarjanja.

Če nam je Komorni deklški zbor Ilirska Bistrica s svojimi zmoglostmi interpretacij a capella zelo dobro znan, pa lahko še enkrat poudarimo, da odlično zveni tudi z instrumentalno spremljavo, saj je koncert v celoti nadvse uspešen. Samo poznavalci tvrstnega glasbenega izražanja vedo, koliko truda in naporov je potrebno za tak podvig. Upajmo, da ne bo zadnji in da bo še velikokrat predstavil Ilirsko Bistrico v čisto drugačni luči kot jo poznamo iz vsakdanjega življenja.

B. Z. in D. B.

OBLETNICA

25-letnica smrti Makse Samsa

boka čustva, izpovedovala je svoje trpljenje, svojo drugačnost od drugih. Bila je res samosvoja osebnost. Zasebnica. Čudakinja. Nesrečnica - tako je našo pesnico označil Taras Kermavner v knjigi "Poezija slovenskega zahoda". Mislim, da jo je s tako oznako dobro opisal. Bila je zvesta predvsem svoji ženski poeziji, verjela je vanjo, v naročju poezije se je počutila varno. V življenju pa se je čutila prevarano od vseh; prevara je glavna tema v njeni zbirki "Bleščče prevare", ki jo je dopolnjeno izdala naša knjižnica leta 1983 (na zalogi).

Ker je to obletnica pesnične smrti, naj razmišljanje o njej zaključim z žalostno pesmijo, v kateri razmišlja o svoji smrti:

Sebi

O, ne vprašaj, če duša te katera takrat zapre v globoke svoje hrame, ko rana smrt čez moder prag vsemira te spelje v kraj, kjer varave omame življenja zemškega se razpršijo.

Vprašanja vsa odgovore dobijo, ki mučila so dušo ti na svetu: od zvezd do zvezd v trenutnem le poletu ko merila vesoljstva boš brezčasja.

Iskala si zaman srca soglasja v življenju med ljudmi; le prezirljivo prebadali so dušo vso ranljivo, brezčutno zanje, trdo in nevarno.

Ne bo spomina, vendar, upam, mirno, spokojno in nevzdradno bo mi spanje med zlatih križev, kamnov dolgo vrsto.

Plevel na grobu. Belih rož mi sanje posmrtno vsujejo v trohnečo krsto.

Nada Koritnik,
Knjižnica M. Samsa

ZBOROVSKO PETJE

Primorska poje '96

Letošnja (že sedemindvajseta po vrsti) revija "Primorska poje" je v bistriški javnosti potekala premalo opazno, saj se je v veliki dvorani Doma na Vidmu v petek, 15. marca, zbralo malo (domačih) poslušalcev. Več kot polovico prisotnih so sestavljali prijatelji in znanci gostujočih zborov. Kljub temu lahko ocenimo revijo za uspešno, saj je bila po vsebini, kvaliteti in po "prijetnosti" zelo toplo sprejeta.

Ob domnevni krizi prireditev "Primorska poje" so prav vzpodbudno izzvenele besede Rudija Šimca, predsednika Zdrženja pevskih zborov Primorske, enega izmed očetov in tudi sedanjih nosilcev bremena tega tradicionalnega primorskega pevskega praznika. Povezovalka Marica Šlenc Zver je na bistriškem delu prireditve predstavila naslednje zборе: Deklški zbor "Mavrica" Postojna, Moški zbor Miren, Ženski zbor "Tabor" Opčine, Mešani pevski zbor Košana, Dornberški oktet in Mešani pevski zbor "Primorsko" Mačkollje. Ob "klasični" vsebini, ki so jo ponudili nekateri zbori, niti enega ne gre podcenjevati, saj je bil vsak po svoje zelo zanimiv, sta z zelo atraktivnim in odlično izvedenim programom navdušila zlasti

Dornberški oktet in MePZ "Primorsko" Mačkollje.

Drugeče kot v Ilirski Bistrici je naslednji dan izzvenela revija v Pivki, na kateri je uspešno nastopila tudi pevska skupina "Vasovalec" iz Rečice (na sliki). Preštevilno občinstvo je na vse (tujce), ki smo poslušali tamkajšnji koncert, naredilo izredno ugoden vtis. Raven petja je bila solidna, približno takšna kot v Ilirski Bistrici.

Naj omenimo, da je v letošnji knjižnici s programom prireditev "Primorska poje '96" zapisana čestitka jubilarantom, zborovodjema dveh bistriških pevskih zborov, Dimitruju Grlju in Evgenu Princiču. Čestitkam ob okroglem življenjskem jubileju se pridružujemo tudi mi.

D. B. (Foto: Atelje Maraž)

NOVOSTI V KNJIŽNICI

Leposlovje za odrasle

Adams, D.: Štoparski vodnik po galaksiji; Christie, A.: Mirujoči umor; Chesterton, G. K.: Knjiga te poberi! in druge skrivnostne zgodbe o očetu Brownu; Cartland, B.: Vezilo ljubezni; Ponosna princesa; Hočevar, Z.: Porkasvet; Maticič, N.: Njegov dan; Nerval, G. de: Silvija, Avrelia; Žerjal, A.: Vzpostavljene stavki; Morton, A.: Diana; Tolkien, J. R. R.: Gospodar prstanov; Coelho, P.: Alkimist; Cartland, B.: Princ rešitelj; Taufer, V.: Še ode; Jelinčič, D.: Prazne sobe; Praprotnik, B.: V redu kaos; Stifter, A.: Pozno poletje; Goethe, J. W.: Izbrane sorodnosti; Stopinje 7; Virk, J.: Izza potresa.

Strokovna literatura za odrasle

Cvetaš, F.: Trdnost; Pease, A.: Govorica telesa; Nahtigal, F.: Naučimo se uporabljati Word 6.0; Koch, S.: Dvojna življenja; MacGrath, H.: Prijazni učenci, prijazni razredi; Srebot, R.: Potovanje v tišino; Walker, J.: Ozonska luknja; Uničenje življenjskih prostorov; Onesnaževanje ozračja; Stupica, G.: Gabriel Stupica; Kmecl, M.: Mala literarna teorija; Stefančič, M.: Filmski almanah 1995; Picchi, M.: Projekt človek; Kumer, Z.: Eno si zapojmo; Muster - Č., N.: Nemsčina za poslovno uspešne; Tišler, J.: Mathausen na Ljubelju; Bizjak, F.: Uspešno vodenje podjetja; Erjavec, A.: Estetika in kritična teorija; Milharčič - H., M.: Šolstvo in učiteljske na Slovenskem; Zajc, M.: Nevidna vez; Lukšič - H., M.: Ko tujina postane dom; Vpisi v sodni register; Hay, D.: Evropa: Rojstvo ideje; Lešnik, D.: Rdeče in črno; Barbarič, N.: Šolski esej v tretjem letniku srednje šole; Problemi in rešitve zgodnjega šolanja otrok; Borovnik, S.: Pišejo ženske drugače?; Kocijan, G.: Zapiski o starejši slovenski povesti; Koštal, R.: Ljudske iz Šavrinške Istre; Zgonec, S.: Bolezni in škodljivci v okrasnem vrtu; Predan, V.: Sled odrskih senc; Mursič, R.: Center za dehumanizacijo; Bibliografija založbe Mihelač; Ljubezen v slovenski narodni pesmi.

Leposlovje za mladino

Koren, M.: Mici v mestu; Robertson, C.: Pisma zaljubljenega najstnice; Sewell, A.: Črni lepoteč; Jansson, T.: Čarodejev klobuk; Disney, W.: Pepelka; Makarovič, S.: Coprnica Zofka; Antončič, E.: Zda sem jaz na vrstili; Muca ris in kuža volk; Najlepše svetovne pravljice; Ali Baba in štirideset razbojnikov; Domišljava miška; Pomorščak Sinbad; Kokoš z zlatimi jajci; Aladin in čudežna svetilka; Svinčeni vojak; Trije prašički; Kralj Midas; Žabji kralj; Gulliver v deželi Liliput; Oslowska koža; Beer, H. de: Medvedek, o čem sanjaš; Damjan, M.: Deček s severa; Nickl, P.: Zgodba o dobrem volku; Lachner, D.: Mali muc Tati; Hänel, W.: Mija z morja; Vojkovič, M.: Ljubi znanci; Grimm, J.: Zvezdni tolarji; Sedem krokarjev; Gospa zima; Andersen, H. C.: Svinjski pastir.

Strokovna literatura za mladino

Testen, J.: Micina abeceda; Kirch, P.: Jaka 1, Evropa; Jaka 2, Svet; Brinovec, S.: Jaka 3, Slovenija; Godec - S., J.: Škarjice in dolgčas; Snedden, R.: Kaj je plazilec?; Kaj je sesalec; Kaj je dvoživka?; Stephenson, L.: Čarovnije za začetnike; Varl, B.: Lutke na nitkah; Lutke na palici; Apsley, B.: Naredi sam. Modeli; Rešimo svet; Bradley, S.: Začni risati ... živali; Začni risati ... risanke; Ross, K.: Zabavna poštevanka; Tarman, D. M.: Ko se dan konča; Burton, R.: Jajce.

Otroci!

Spet se začne mednarodni knjižni kviz. Naslov letošnjega kviza je "OTROCI ZA BOLJŠI SVET". Vprašalnike lahko že zdaj dobite v knjižnici. Rešitve bomo sprejemali do 17. septembra, zato panika ni potrebna.

Vabljeni k reševanju!

OBVESTILA

RAZSTAVE

GALERIJA HODNIKOV MLIN

V soboto, 30. marca, bo ob 19. uri odprta razstava del ilustratorja Saida Bešlagiča. Predstavljene bodo opreme raznih knjig, plakati, ovitki plošč, majice ... Odprtje bosta popestrila Karno Bozi in avtor razstave z akustičnim nastopom pesmi "Benda v okovih".

GALERIJA NA VIDMU

V petek, 12. aprila, bo ob 20. uri odprta razstava Skenderja Bajrovića. Razstava bo odprta do sobote, 27. aprila, od 10. do 12 in od 16. do 19. ure. Ob nedeljah zaprto!

SREČANJE KULTURNIKOV

DVORANA DOMA NA VIDMU

V sredo, 10. aprila, bo Produkcija Sokolski dom ob 19. uri predstavila dokumentarec "No comment" (zgoče bistriške teme). Vabljeni vsi, ki jim ni vseeno kaj se dogaja na kulturnem področju v Občini Ilirska Bistrica.

KONCERT

DVORANA DOMA NA VIDMU

V soboto, 13. aprila, ob 19. uri ste vabljeni na koncert Pihalnega orkestra Koper. Nastopil bo tudi MMePZ "Tabor Kalc 1869" Knežak. Program: resna in zabavna glasba.

PROSLAVA

DVORANA DOMA NA VIDMU

V petek, 26. aprila, se bo ob 20. uri začela proslava ob dnevu upora proti okupatorju.

RAZSTAVA

Zgodbe brez konca

Na beneški akademiji lepih umetnosti izšolani slikar Luca Suelzu je svojo likovno govorico v zadnjih šestih letih razvijal v več smereh, tako v oblikovnem kot v vsebinskem pomenu.

Gledalcu ponuja nenehno spreminjajoče zgodbe, saj že znano vedno kombinira z nečim novim; prese- neča, s tem ko iz zadnje slike prevzema v novo nek detajl ali figuro in na ta način dejansko ustvarja svoje- vrstni, kontinuirani, "stripovski" zasnovani koncept za nadaljnjo pripoved.

Če bi želeli njegovo slikarstvo stilno opredeliti, potem bi kaj hitro ugotovili, da je to težja naloga, kot navidezno izgleda. Njegov specifični in osebni umetniški jezik se giblje nekje med abstraktnim eks- presionizmom, se dotika informela, (hiper)realizma pop arta in se v končnih vzgibih podreja predvsem lastni mitologiji in imaginaciji.

GIBANJE V TRENUTKU, TEMPERA NA KARTON, 200 x 150 CM, 1991-1995

časovnem zaporedju torej nastaja "neka zgodba". Včasih so to tiste zgodbe, ki nimajo konca. Slikar lahko zaide tudi v avtoportretizem, tako da je sam akter - bistveno je njegovo videnje zgodbe, ne pa dogodka kot takega. Črpa vsebine iz vsakdanjega živ- ljenja potrošnika, ki ga preplavljajo medijsko neizog- ibne informacije; v oblikah plakata, fotografije in reklamne risbe. Posamezne slike oziroma fragmente

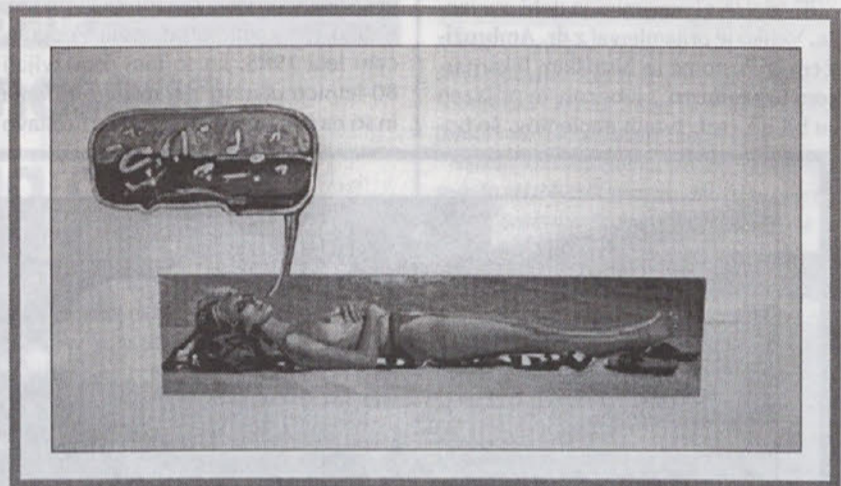
vsake zgodbe spremljajo obvezni oblaki - "fumetti", v katere slikar zapisuje v neki nerazpoznavni vzhod- njaški pisavi svoje misli, ki nadomeščajo siceršnje besedilo v stripu. Te oblike s simboličnimi znaki in znamenji so plod avtorjevih razmišljanj in doživlja- nja sveta, ker se identificira s človeškimi liki ali drugi- mi vsebinami, ki so akterji v zgodbah. Te oblakaste oblike previloma spremljajo slednje likovno delo, ne glede na slogovno različnost, ali v načinu uporabe slikovnega materiala.

Suelzu se posveča življenju sodobnega človeka in časa v kulturi urbane civilizacije, čeprav dogajanje lahko postavlja tudi v nekakšen metafizični prostor. Izjave slikovnih vsebin so vedno nove, tudi ko se spo- gledujejo s tradicijami starih italijanskih mojstrov ali s propagandnim tiskom sedanosti. Vedno poudarja tehniko na račun ikonografske sporočila, tako do- sega svojstveno prispodobno dramatične odmaknje- nosti, ki s svojo neposredno (de)mistifikacijo odganja čustvenost. (Ciklus olje na platno.)

Še ena lastnost je izrazita in razpoznavna v nje- govem slikarstvu. To je raziskovanje barve, njene ener- gije in njene elementarnosti.

Luca Suelzu se skozi svojo slogovno in motivno razgibano likovno govorico vedno srečuje "s člove- kom in z življenjem". Njegove slike gledalca zaustavi- vijo in zadržijo toliko časa, dokler ga ne prepričajo, pa čeprav vsakega na svoj način, saj zgodbam ven- dar tu ni konca ...

Polona Škodič

Luca Suelzu (roj. leta 1964 v kraju Castelmasa v bližini Benetk) živi v Gorici, kjer je zaposlen kot likovni pedagog. V zadnjih desetih letih je sodeloval na mnogih skupinskih razstavah. Samostojno je razstavjal v Benetkah (1986), Trstu (1991), Gorici (1993) in v Galeriji na Vidmu. Odprtje razstave (petek, 8. marca) je z igranjem na kitaro in ustno harmoniko popestril Drago della Bernardina iz Postojne, tudi sam slikar. Razstava je bila odprta do 23. marca. Na sliki: KOPALKA, OLJE NA PLATNU, 36 x 155 CM, 1994.

LUCA SUELZU

Kromatsko bogata površinska struktura je tista, ki je tako optično učinkujoče razgibana z barvo, da si jo moramo pobliže ogledati, da bi dojeli njene slikar- sko-tehnične značilnosti. Veliko se poslužuje upora- be črne barve, ki je osnovna podlaga, na katero nana- ša ostale barve v plasteh. Tako sprti gradi in razisku- je nastajajoče oblike. To velja predvsem za ciklus del z abstraktno naglašeno vsebino. V seriji del pod naslovom "Storia di un gesto" (1991-1995) se še naj- bolj približuje načinu "stripovske" ilustracije oziroma animacije, v tehniki svinčnika in tempere na karton ali papir, v izjemno velikih formatih.

To so zgodbe trenutkov, minute nekega dogajanja, zgostene v čisto slikarsko pripoved. V določenem

RAZSTAVA

Jadranje po čudovito znanem

Likovno društvo France Pavlovec in Zveza kulturnih organizacij Ilirska Bistrica sta v Galeriji Hodnikov mlin (sobota, 9. marca) predstavili dela slikarja Mladena G. Baškoviča iz Dekanov pri Koprju. Umetnik, ki ni študiral slikarstva, je že v mladih letih "občutil duh morja"; srečanje z valovi, vetrom in jadrnicami je bilo tako močno, da se mu ni izneveril dolgih trideset let, v katerih je nastalo okoli 700 del, svojevrstnih unikatov, naslikanih brez čopiča in zgolj s prsti. Z njimi je navduševal občudovalce likovne umetnosti doma in v številnih evropskih državah, za enaintrideseto samostojno razstavo - odprta je bila do 23. marca - pa je poleg morskimi motivi izbral še krajine in tihožitja.

Platna, na katera Mladen G. Baškovič prenaša morje, krajine in tihožitja, zaradi izbire tematike ne kažejo radikalnih potez, vendar, če jih pogle- damo nekoliko bolj natančno, pričajo o neverjetni strasti do opazovanega, ki jo avtor čezinčez oživlja z izjemnim tehničnim znanjem. Njegova odločitev, da znotraj sodobnih likovnih tokov udejjanja "čisto klasiko", je namreč predvsem v tem, da se zavestno podaja v raziskovanje slikarstva, za katerega se zdi,

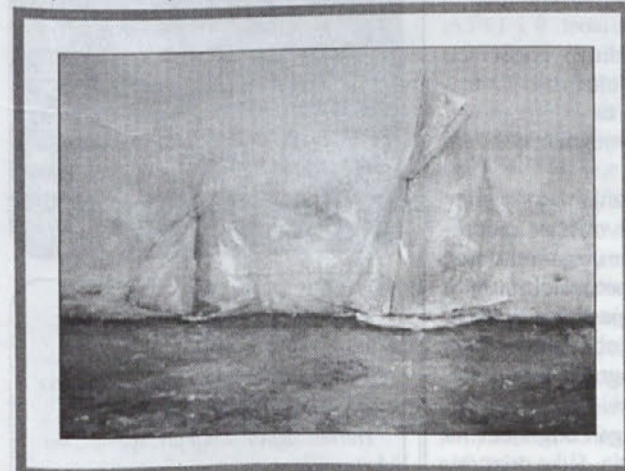
da je že davno raziskano, čeprav mu nikoli ne zna- njka ustvarjalne energije in ustreznega odziva. Je to- rej eden izmed tistih slikarjev, ki se ne giblje po ostrin- ah in ne stopa v nastave modernizma, a zato ni nič manj prepričljiv, saj ne more nikamor zdrsniti, nika- mor zaiti.

Tisto, kar označuje slikarstvo Mladena G. Baškoviča, je brez dvoma "hoteno poudarjanje naivno- sti do realno videnega". Njegova platna so barvno

in slogovno zelo dodelana, a z ničemer ne izzivajo, saj je slikarjev namen predvsem ugajati in ne po- stavljati vprašanj; z rabo svojevrstnih, preprostih, nič simbolično preobloženih potez in drobnih barvnih domislic slika le trenutno, bežno. Morje, veter, čolni, jadra, planjave, hiše, šopki rož ... dobijo dovolj miru, da na platnih ne more biti prostora za karkoli nepri- jetnega, presunljivega ali celo tragičnega. Na slikah ni ničesar, kar bi kazalo na spogledovanje z indivi- dualnimi in intimnimi svetovi, vendar ne zaradi iz- bire motivike, temveč zato, ker ponujajo številne, s stališča slikarstva samo za avtorja logične izpeljave.

Razstava v Hodnikovem mlinu je v tem smislu primer slikarstva, ustvarjenega z - to je treba priznati - večjo avtorsko roko v pravem pomenu besede. Ravno zaradi do skrajnosti izčiščenega likovnega izraza se zdi, da je bila kar preveč preprosta. Biti na obali ali na morju je želja, ki se nam vse prerediti izpolni. Zakaj ga ne bi imeli vsaj na steni?

B. Z.

CUP AMERIKE, OLJE NA PLATNU, 60 x 80 CM, 1995

VRTNICE, OLJE NA PLATNU, 50 x 60 CM, 1995

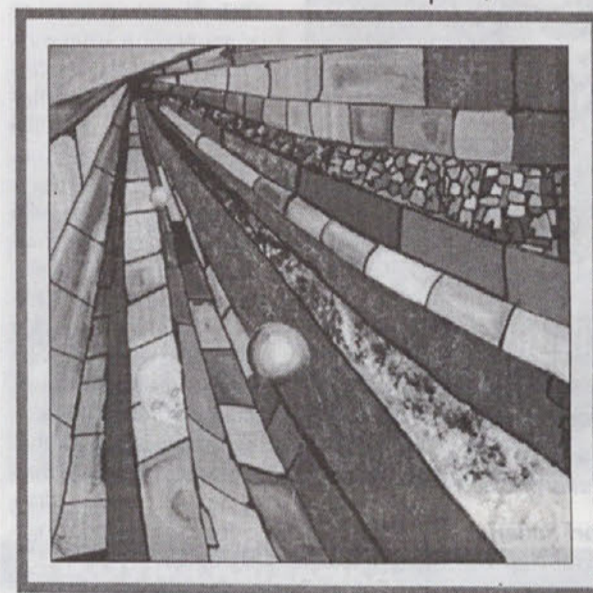
RAZSTAVA

Uspel prikaz bistriških likovnikov

Po nekajletnem premoru je Likovno društvo France Pavlovec s pomočjo Zveze kulturnih organizacij Ilirska Bistrica v Domu starejših občanov pripravilo razstavo domačih slikarjev in njihovih prijateljev, ki je bila odprta od 1. do 15. marca. Kljub nekaterim mnenjem, da razstavni prostor zaradi neprimerne osve- tljenosti ni zadovoljiv, je s primerno razporeditvijo razstavnih panojev vendarle dosegla svoj namen - prikazati sedanji likovni trnutek na Bistriškem. Manjkala so le dela predstavnikov najmlajše generacije, zla- sti srednješolcev. O strokovni kritiki te zelo heterogene razstave na tem mestu ne gre pisati.

Razstavljeni dela so bila kvalitetno in slogovno tako različna, da je skorajda nemogoče, razen že zapisanega, poiskati drugo vezno nit. Spet se je izka- zalo, da Likovno društvo France Pavlovec sestav- ljajo "individualisti" različnih slikarskih pogledov in usmeritev. Tudi obvladovanje slikarskih tehnik med

lahko prikazale bistriški likovni potencial in takšni luči, kot si ga zasluži. O tem, kako pester je ilirsko- bistriški likovni utrip, priča tudi podatek, da smo si v marcu lahko ogledali kar tri pomembne slikarske razstave naenkrat. To pa za naš kraj in njegovo oko- lico pomeni izredno veliko.

HIERONIMA KASTELIC: ARITMETIKA

posamezniki je zelo neenako. Marsikdo med razstav- ljalci, in to je ena od najpomembnejših nalog dru- štva, bi moral pridobiti vsaj nekaj osnovnih tehničnih znanj. Tudi Zveza kulturnih organizacij Ilirska Bistri- ca si bo prizadevala, da bo, predvsem za mlajše člane društva (pa tudi nečlane), pripravila redne oblike iz-

Razstavo v nekoliko od- maknjem Domu starejših občanov sta postavila Srečko Srebot in Alex Batista, ki sta poleg svojih predstavila še dela Alme Gorišek, Hiero- nime Kastelic, Sonje Munih, Vojke Pirih, Jasne Šikanja iz Lovrana, Vinke Zakrajšek, se- stre Romane Zidar, Ivanke Žgur, Danila Gašperšiča, Marka Renka, Jožeta Rose, Igorja Somraka z Barke, po- kojnega, a nezabljenelega in vedno priljubljenega Mirka Žnidarsiča ter Pavla Žnidarsiča. Javnosti sta se na tej raz- stavi prvič predstavila Hiero- nima Kastelic in Marko Ren- ko, ki sta velika pridobitev za bistriško slikarstvo.

Na odprtju razstave je bilo vidno, da se oskrbo- vanci in vodstvo Doma starejših občanov takih pri- reditev veselijo. Skupina njihovih uslužbenk se je za to priložnost prvič predstavila v za nas nepoznani

ALMA GORIŠEK: VODA

MARKO RENKO: INDIJANEC

Pevska skupina Doma starejših občanov

popolnjenja v obliki tečajev, seminarjev, polet- nih slikarskih šol in podobnega. Upati je, da bo dru- štvo, poleg prostorskih težav, ki pestijo večino slikar- jev, tudi ta del postopoma rešilo. Šele takrat bodo tovrstne razstave dobile primerno veljavo, saj bodo

vlogi, saj so prisotne pozdravile s prijetnim petjem. Pevsko skupino, za katero upamo, da nas bo še veli- kokrat razveselila - če ne prej, jih pričakujemo na občinski reviji pevskih zborov v Knežaku -, je vodil znani Dimitrij Grlj.

D. B.

Dr. Tomaž Bilek (1869-1944)

7 Pričujoči kotiček smo v "Snežniku" namenili domačinom, pa tudi vsem tistim, ki jih je življenjska pot pripeljala v naše kraje in so s fotografsko kamero ljubiteljsko ali profesionalno beležili utrip naših krajev in ljudi okrog sebe. Njihov odnos do fotografije kaže, da v njej niso iskali le njene dokumentarne vrednosti z odslikavo minljivega trenutka, pač pa so želeli poudariti tudi njeno umetniško in izrazno moč. Bodi ta zapis prav njim v hvaležen spomin. Tokrat listamo po fotografskem albumu dr. Tomaža Bileka, zdravnika v Podgradu, Trnovem in Matuljih, s konca prejšnjega in prve polovice tega stoletja.

Dr. Tomaž Bilek okrog leta 1927
(Foto atelje Maraž, Ilirska Bistrica)

V "Domači gostilni pri Sotlarju" v Podgradu številni obiskovalci že vrsto let občudujejo stare fotografije. Povečane in uokvirjene visijo na stenah prostorov in s svojo vsebino spominjajo na preteklost kraja in na pomembne trenutke, ki jih doživljal na prelomu stoletja. In Podgrad, politično, kulturno in zelo živahno naselje na obrobju tedanje Istre, je imel kaj pokazati. Avtor večine teh fotografij je prav podgrajski zdravnik **dr. Tomaž Bilek**. Starejši Podgrajci se ga spominjajo iz pripovedi, saj je od njegovega delovanja v Podgradu preteklo več kot osemdeset let. Bolj je živ spomin na dr. Bileka v Trnovem, kjer je imel od konca prve svetovne vojne do svoje smrti stanovanje in delovne prostore v trnovski Dvorani, prav pod ordinacijo dentista **Ivana Bička**. Na vzhodni strani trnovskega pokopališča nas na Bilekove spominja tudi nagrobnik njegovega očeta, ki nas z zanimivim

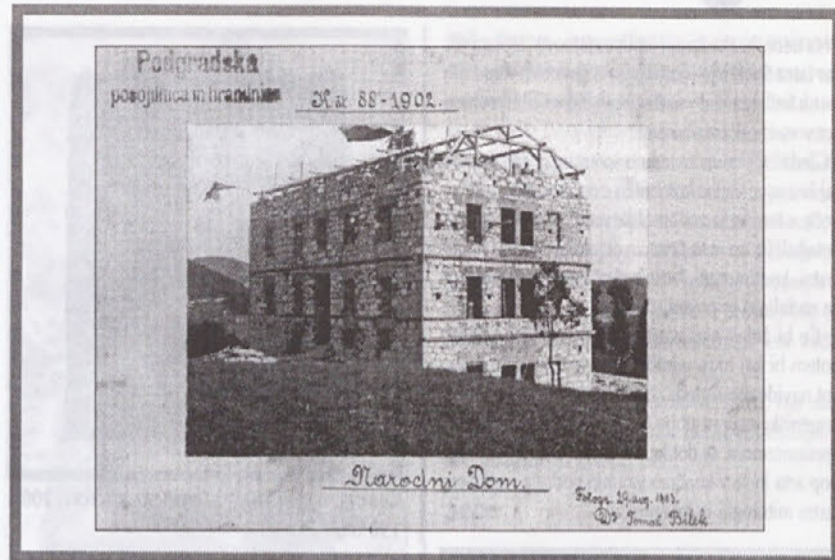
niške tradicije te družine in avtorja bogatega fotografskega opusa.

Tomaž Bilek se je rodil v mestu Dešine, v čeških Sudetih, očetu Tomažu in materi Maruši. Tu je obiskoval tudi osnovno in srednjo šolo. Bil je odlični dijak. Medicinske študije je z odliko zaključil v Pragi. Vojaški rok je služil v Trstu in se kot mlad zdravnik udeleževal številnih vojaških vaj v tržaškem zaledju, obrobju Čičarije in tudi v naših krajih. Očitno mu je **Podgrad**, kraj z živahnim političnim, trgovskim in kulturnim življenjem, prirasel k srcu. Le tako lahko razumemo, zakaj se je mlad zdravnik po vojaški službi in poroki na Češkem prijavil na razpisano zdravniško mesto v Podgradu in se v letu 1893 znova vrnil vanj. Odprl je prvo stalno zdravniško ordinacijo v tem kraju. Že leta 1895 se jima je v Podgradu rodil edinec **Josip**. V Podgradu pa je dr. Tomaž Bilek postavil tudi lepo enonad-

ben operativnega posega, ki pa bi bil mogoče le v reški bolnišnici. Zaradi vojnih razmer je bil prevoz na Reko oviran in prepozen. Dr. Tomaž Bilek je zaradi posledic rane na Reki umrl in je pokopan v družinski grobnici na mestnem pokopališču v Opatiji.

Leta 1928 je zaključil študij stomatologije tudi njegov sin **dr. Josip Bilek**, ki je odprl stomatološko ambulanto v Opatiji, najprej v Villi Nadi, ko pa so si leta 1935 ob mestni tržnici postavili dom, v katerem je bila tudi ordinacija, domujejo Bilekovi tam že dobrih sedem desetletij. Ordinacijo je za svojim očetom prevzel njegov sin, naš sogovornik **dr. Josip Bilek mlajši**, ki pa je že pred nekaj leti prepustil nadaljevanje družinske tradicije hčerki Veri. Ordinacija Bilekovih je med domačini in številnimi obiskovalci Opatije visoko cenjena.

Dr. Tomaž Bilek je bil v času svoje zdravniške prakse v Trnovem zelo čislani zdravnik. Visoko ga je cenil tudi njegov nekoliko starejši kolega **dr. Gregorič** in ostali zdravniki, ki so službovali v Bistrici in s katerimi si je delil paciente. Veliko je prijateljeval z **dr. Ambrožičem** iz Postojne in bistriškimi lekarnarjem **Brazdurro**. Ljubezniv in prijazen je bil do vseh svojih pacientov, še po-

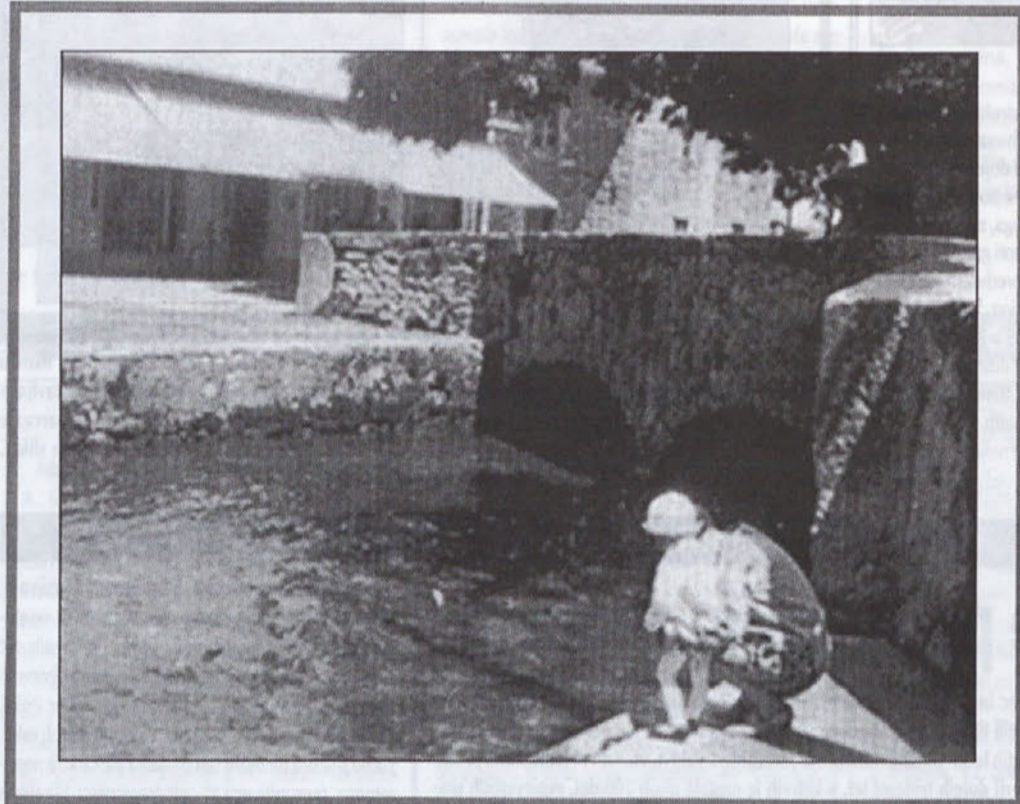

Dr. Tomaž Bilek: Slavje ob postavitvi strešnega stola na stavbi Narodnega doma v Podgradu, 29. avgust 1903

fotografsko znanje in opremo, saj bi ga v novem podeželskem okolju težko dobil. Bilekova družina hrani dva dragocena fotografska albuma s fotografijami svojega deda, posnetimi v času njegovega delovanja v Podgradu in Trnovem. Veliko fotografij so odstopili Podgrajcem leta 1985, ko so tam proslavljali 80-letnico otvoritve **Narodnega doma** in so na šoli pripravili obsežno razstavo

več mogoče posneti, ohranjajo svojo trajno dokumentarno vrednost. Posnetkom pa tudi ni moč odreči njihove ambicije do popolne kompozicije, saj je mojster, predno je pritisnil na sprožilec, svojstveno in z dušo gledal na motiv pred svojim objektivom. To je samo nekaj razlogov, zaradi katerih je prav, da skrbno pazimo na Bilekovo zapuščino in da sestavimo popis njegovega fotografskega dela, pri čemer bo veselje ob vsaki na novo odkriti fotografiji toliko večje.

Nekaj Bilekovih fotografij je bilo objavljenih v jubilejnim zborniku "80 let Narodnega doma v Podgradu" leta 1985, verjetno pa so Bilekove tudi fotografije, ki jih je uporabil **dr. Fran Juršič** v knjigi "S primorsko pošto skozi stoletja" (Koper 1967) oziroma v poglavju *Narodna noša v Čičariji*, stran 45, in prispevku "Lik Čičke žene v preteklosti" (Bistriški zapisi, št. 1, Ilirska Bistrica 1980, str. 29-33; fotografiji "Vrdjan deli vodo vaščankam" in "Vhod v hižo" je obenem tudi dimnik"). Žal z nenajavljenim imen avtorjev ob objavljenih foto-

Dr. Tomaž Bilek: Na perišču ob Bistrici, 1928
Fotografije sta za objavo odstopila dr. Josip Bilek iz Opatije in Karlo Vičič iz Podgrada.

sebej pa je znal potolažiti otroke in jim pregnati strah pred gospodom v beli halji. Gospod **Franc Poklar** iz Podgraja se še danes rad spominja prijaznega zdravnika, ki je po opravljenem zdravniškem pregledu zavrnil prejem plačila, rekoč, da "za študente in vojake dela brezplačno". V pogovoru je bil kratek in avtoritativen, pa tudi duhovit. Znana je zgodba o njem, ko ga je nek Bistričan kar na cesti na Brinškovem klancu pobaral za zdravniški nasvet, češ, da ga zbada v križu, dr. Bilek pa mu je kratko ukazal: "Slecite se!" Možak se je obiral, češ, kako, kar tu sredi ceste, pa mu je dr. Bilek spet kratko odvrnil: "Ja, tu ste me vendar vprašali za nasvet!" Mnoge paciente je ozdravil že njegov optimistični pristop do pacientove zdravstvene težave s prislovičnim vzdihom "Pa to ni nič!", se spominja gospa **Pepca Gržina**.

O fotografskem delu dr. Tomaža Bileka so podatki skromni. Veselje do fotografije je v Podgrad prinesel s seboj iz Češke, zagotovo pa tudi potrebno

o preteklosti Podgrada in okolice. Prav Bilekove fotografije so v tem kraju bogato predstavile čas in dogodke na prelomu stoletja. Skoraj gotovo je, da se je na Bistriškem prav dr. Tomaž Bilek prvi ukvarjal s fotografijo - čeprav amatersko, pa vendarle kontinuirano in to kar nekaj desetletij. Vnuk dr. Tomaža, dr. Josip Bilek mlajši, rad pokaže staro dedovo fotografsko kamero na meh in na steklene plošče velikosti 8 x 11 cm znamke **GOERZ (Berlin)** z goriščnico 150 in skromno svetlojakostjo 1 : 6,5, ki je deda spremljala desetletja in verjetno posnela večino njegovih ohranjenih fotografij.

Na njegovih fotografijah so skromne čičke kmečke hiše, dvorišča s preprostimi kmečkim orodjem, zgarani starci, njive in sključeni kmetovalci na njih, prizori na travniku s pastirico in ovcami, dekleta v ljudskih oblačilih, najbolj znana pa je serija fotografij, ki so nastale ob gradnji in otvoritvi Narodnega doma, izjemnega podviga Podgrajcev na samem začetku stoletja. Slike prizorov iz starega Trnovega in Bistrice, ki jih ni

grafijah prepogosto delamo prav njim neopravičljivo krivico. Zato bo tudi to predstavljalo dodatno oviro pri odkrivanju Bilekove fotografske zapuščine.

Vojko Čeligoj

NAGRADNO VPRAŠANJE

Tokrat vabimo bralce da ugotovijo, kje v Bistrici je dr. Tomaž Bilek posnel zanimiv prizor ob rečici Bistrici.

Bralec, ki nam bo prvi sporočil pravi odgovor, lahko tudi ime hiše, ki se lepo vidi na drugi strani vode, bo eno leto brezplačno prejemal naš mesečnik.

ODGOVOR

Trnovska mlekararska zadruga je bila ustanovljena 27. septembra 1896.

Pravilen odgovor nam je prva sporočila Mirka Ivancič.

Dr. Tomaž Bilek: Otvoritev Narodnega doma (maša na Gračišču), 27. 8. 1905

zapisom pouči od kje izhaja družina Bilekovih. V kamen vklesane črke je čas dobrodu izpral, zato so že težko berljive, pa vendar je moč prečitati: "Tukaj počiva gospod **TOMAŽ BILEK** c.k. poštni uradnik, rojen 29. 10. 1834 v Dešine na Češkem, umrl 28. 4. 1914. Kot Čeh si se udomačil med brati Slovenci, zato počivaj sladko na slovenskih tleh" in še "Postavila žalujoča žena Māruša".

stropno hišo z ordinacijo v pritličju in stanovanjem v nadstropju. V letu 1914 je za kratek čas odprl zdravstveno ordinacijo v Trnovem. Tu sta se mu pridružila tudi starša. Dr. Tomaž Bilek se je znova selil. Vsa leta prve svetovne vojne je opravljal zdravniško službo na Matuljih. Po letu 1918 se je znova vrnil v Trnovo in nadaljeval zdravniško prakso vse do leta 1944, ko je zaradi rane na želodcu obležal. Nujno je bil potre-

RAZSTAVA

Otroška ustvarjalnost nima mej

Otroci VVZ "Jožef Maslo" iz Ilirske Bistrice in Trnovega so v Galeriji na Vidmu od 28. februarja do 4. marca razstavliali likovna dela in izdelke, s katerimi so, poleg petja, recitiranja in igranja, počastili XIX. mesec kulture na Ilirskobistriškem in 40. obletnico Zavoda za šolstvo Republike Slovenije. "Majhen sem in svet izražam po svoje" je bil naslov razstave, ki veliko pove o ustvarjalnosti najmlajših, saj ta očitno nima mej: stene razstavnega prostora so zapolnile risbe, na katerih so bile z veliko domišljije in izvirnosti upodobljene teme iz življenja otrok, na mizah pa so bili na ogled najrazličnejši izdelki iz papirja, stekla, blaga, prazne embalaže in drugih materialov. Najboljši izdelki ilirskobistriških varovancev so bili marca razstavljeni še v Pokrajinskem arhivu Koper, ki je pripravil pregled otroške ustvarjalnosti iz vseh vrtcev obalno-kraške regije.

KINOLOGIJA

Vesti iz našega kinološkega društva

V teh dneh boste na igrišču pri trnovskem stadionu opazili skupino naših občanov, ki skupaj s svojimi psi zavzeto trenirajo. Želja lastnikov je, da svoje pse naučijo lepega vedenja in življenja z ljudmi in med ljudmi. V začetku marca se je namreč pričel tečaj osnovnega šolanja mladih psov. Naj za vse tiste, ki Kinološkega društva Ilirska Bistrica in njegovih dejavnosti še ne poznajo zapišemo, da se v društvu, ki trenutno združuje okrog 30 članov, skoraj skozi vse leto nekaj dogaja.

V spomladanskem času poteka tečaj osnovnega šolanja psov, v katerem jih naučimo poslušnosti, po odločitvi lastnikov pa tudi sledenja in obrambe. V jesenskem času se bomo v društvu lotili priprav na višje oziroma zahtevnejše izpite, potekala pa bo tudi "mala šola", kot imenujemo delo z mladimi psi od dveh mesecev starosti dalje. Poleti bomo Bistričanom tudi pokazali, kaj naši psi znajo in se srečali na tradicionalnem "pasjem" pikniku.

Tečaj poteka vsak ponedeljek in petek od 16. ure dalje. Lastniki psov, ne glede na pasmo in rodovnik, se lahko še priključijo tečaju.

Pred letom dni je podjetje Tokis odstopilo društvu del svojega zemljišča, pred tremi leti pa mu je DO

Hidromontaža iz Maribora odstopila montažni objekt, vendar se v zadnjem času širijo govornice, da je celoten kompleks prodan. Društvo se bo zaradi tega ponovno znašlo v težavah, saj ne bo imelo svojih prostorov in zemljišča za delo s psi, zato prosimo bralce, da nam pomagajo pri rešitvi problema. Potrebovali bi namreč prostor velikosti 60 x 90 m, po možnosti raven travnik, ki bi ga najeli za daljše obdobje in pozneje po dogovoru z lastnikom tudi odkupili.

Za vse informacije okrog poteka tečaja pokličite vodjo tečaja Vojka Štembergerja na telefonsko številko 41-310.

(vš)

Prebivališče psov

Veliko število psov in mačk živi v urbanem okolju, v podobnih ali enakih razmerah kot ljudje, živali pa so izpostavljene tudi številnim škodljivim dejavnikom tega okolja. To dejstvo in pa razmeroma visoka starost, ki jo v povprečju doživijo, sta vzrok za pojavljanje številnih boleznih, ki jih pri drugih - ekonomsko koristnih živalih - ne srečujemo. Bolj kakor mačkam je treba psom zagotoviti ustrezno bivališče, to pa predstavlja za večino mestnih lastnikov precejšen problem.

Nastanitev psov in mačk v urbanem okolju urejajo ustrezni mestni in občinski odloki, tudi hišni redi. Če smo se pripravljene podrežati zakonskim določilom in se odločimo imeti psa v stanovanju, mu dodelimo poseben prostor, ki naj ne bo v neposredni bližini stanovanjskega prostora, zato ga iz vzgojnih razlogov ne spreminjamo po nepotrebnem.

Najprimerneje je narediti leseno, pravokotno plitvo korito (ležišče), ki naj bo primerno velikosti živali in dvignjeno od tal vsaj 15 do 20 cm. Vanj postavimo kos tekstilne obloge za tla (itison, tapison), kos klobučevine, zloženo staro odejo ali rjuho. To predstavlja za psa dovolj toplo in udobno ležišče oziroma počivališče. Psu ne smemo dovoliti, da postopa po stanovanju in leži povsod, kjer se mu zljubi. Pes mora vedeti, kje je njegov prostor v stanovanju.

Psi so po naravi snažne živali, zato jih moramo spodbujati in navajati, da takšni tudi ostanejo. Psa je treba večkrat na dan popeljati na prosto zato, da se dobro razgiba in da opravi svoje fiziološke potrebe zunaj stanovanja (odrasla psica urinira 3 - 4 krat dnevno, samec tudi večkrat).

Čeprav je najceneje in najbolj enostavno imeti psa v stanovanju, zahteva to od lastnika precejšnjo

mero dobre volje in potrpežljivosti. Psi puščajo po stanovanju dlake, treba jih je voditi na prosto, po dežju in snegu postanejo mokri in se po stanovanju otrešajo. Bivanje v stanovanju predstavlja tudi za pse nenaravno okolje: zadrževati morajo uriniranje, v hladnem in vlažnem jesenskem ter zimskem času so izpostavljeni nenehnim hitrim spremembam temperature, kar pogojuje boleznih dihal, v stanovanju vdihavajo hišni prah in so v stiku z različnimi alergogenimi snovmi.

Mnogo boljše razmere lahko nudijo svojim psom lastniki, ki imajo dvorišče. Bivanje psa na dvorišču, pa čeprav je priklenjen na ustrezno dolgi verigi, je za njegovo zdravstveno stanje in počutje precej ugodnejše, kakor če je zaprt v stanovanju. Tudi na prostem je treba psu zagotoviti ustrezno bivališče in ležišče. Najboljše mu je zagotoviti leseno uto, ki naj bo postavljena v del dvorišča ali vrta, zaščitenega pred severnimi vetrovi in pred poletno pepek. Če pes ni priklenjen, mora biti ograja dovolj visoka, da prepreči pobeg in potopevanje psa ter da onemogoči dostop drugih klateških psov.

Na vhodnih vratih dvorišča ali vrta mora biti po predpisih in na vidnem mestu pritrjena opozorilna tabla "hud pes", zlasti če je pes velik in popadljiv.

Matilda Škrli, dr. vet. med.

TABORNIŠTVO

Taborniki smo preživeli počitniške dni na Okroglini

Hiša na Okroglini je bila v ponedeljek, 26. februarja, zjutraj pripravljena, da sprejme vseh 33 nadebudnih tabornikov, ki so prišli tja z namenom, da preživijo pet dni na snegu. Zima je bila letos s svojo odejo radodarna, ni kaj. Okroglina je bila prekrita z debelim snežnim pokrivalom in se je bleščala v jutranjih žarkih. Nekaj prostovoljcev je že dva dni prej stanovalo tam, saj smo morali hišo dodobra spraviti v red. Oboroženi z metlami, čistili, krpami in nepogrešljivo varikino, smo v soboto in nedeljo od jutra do večera odstranjevali umazanijo in prah, ki sta se nabrala v letu, odkar smo bili zadnjič tam.

Mogoče je zdaj čas tudi za kritiko. Hiša na Okroglini na veliko žalost razpada pred našimi očmi. Še posebej hudo pa je to, ker vemo, da bi ravno takšno kočjo prav mi krvavo potrebovali, saj je ravno pravnjaka za izvajanje celoletnega taborniškega programa, da o inštruktorskih in vodniških tečajih niti ne govorimo. Zato se obračamo na bistrisrke "žuriste": če bi vsakdo, ki tam preživi dan ali dva, naredil in počistil vsaj polovico toliko, kot smo mi, bi mogoče notranjost izgledala boljše in vsekakor prijaznejše... Vendar pa smo si mi hišo napravili prijetno in smo bili zadovoljni z njeno podobo - tisto ponedeljkovo jutro in še v naslednjih dneh.

Torej, v ponedeljek smo se naselili in ker je bilo snega več kot dovolj, nismo dolgo vztrajali med stenami. Odšli smo ven in se sankali, smučali, nekateri pa smo se preizkušali celo v "bordanju". Prvi večer smo imeli tudi spoznavni večer, kot ga uradno imenujemo in ga imamo vedno, ko smo na taborjenju ali na zimovanju, kajti zmeraj je z nami kdo, ki je nov oziroma - zelenec. Potem pa je kočja kar hitro utonila v tišino in spokojnost zimske noči.

Naslednji dan smo odšli na Sviščake. Gozdovniki so do tja pešali, naši najmlajši - MČ-ji - pa so se tja vozili z avtobusom SK Snežnik. Smučali smo se in

sankali. Zahvaliti se moramo podjetju S.A.N.N., ki nam je s precejšnjim popustom omogočilo nakup smučarskih vozovnic za tri dni, kar je precej zmanjšalo naše stroške. Kosila so nam pripravljali v Planinskem domu na Sviščakah in tudi njim velja zahvala, kajti hrana je bila preprosto odlična.

Gozdovniki po vsakodnevem sprehodu na Sviščake

V ostalih dneh smo smučali, se sankali in izvajali naš program. Izdelovali smo najrazličnejše skulpture iz snega, med njimi tudi VW hrošča, mikro iglu, gradove... Popoldne, ko se je že spustila noč, pa smo ponavljali naše taborniško znanje o vozilih, prvi pomoči, lovu na lisico...

Dnevi so bili zanimivi in kratkočasni, ampak najboljše smo prihranili za konec. Zadnji večer je vedno nekaj posebnega. Kljub mrazu so zunaj zaplapolale številne bakle (izdelali smo jih sami) in čudovit taborni ogenj, okoli katerega smo sedeli in veselo prepevali. Kasneje smo imeli še predstavitev točk, ki so jih pripravili vodje, vse skupaj pa so posneli člani *Produkcije Sokolski dom*. Tako bomo imeli delček zimovanja tudi na videokaseti.

Skratka... ponovno smo preživeli pet nepozabnih dni s taborniki v naravi, ki je tudi sicer naša zaveznica in največja prijateljica.

Z naravo k človeku!

Iris za ROD SNEŽNIŠKIH RUŠEVCEV

SLIKOVNA KRIŽANKA

			OKRAS	MAKEDONSKO KOLO	KITAJSKA TISKOVNA AGENCIJA	INDONEZJSKI ŠAHIST	RIBONUKL. KISLINA ELEKTROKARDIOG.	REKA NA KAVKAZU	ANCONA
SESTAVIL: M. M.	MESTO V EPIRU	ZDRUŽENI NARODI REKA NA KITAJSKEM	PRIPADNIK ANTIČNEGA NARODA	REVOLVERAŠ HOLLIDAY	TEMPELJ NA AKROPOLJ BANTU JEZIK				
DRUGAČE (LAT.)									
RUSKI SKLJADATELJ									IZDELOVALEC TORT
SNOV ZA TESNITEV						NAZIV IN IME PEVCA COLA			
VRSILEC ANKETE						GLAVNI ŠTEVNIK	KRATICA ZA OPUS	NAROD V NIGERLJI ŽIVAL Z DLAKO	
KRATICA ZA STREPTOMICIN	OTOK V JADRANU KRLEŽEVA DRAMA	NOVINARKA TODOROVSKI	BELGIJSKI PISATELJ	MESTO OB SUEŠKEM ZALIVU	YSTOP			PLOSKOVNA MERA YRH NA KAVKAZU	
BRONHIJ					PROFESORSKI PRIPRAVNIK				
SIN PRIAMA IN HEKUBE					VALJEVO MEDMET		SINJSKA IGRA MESTO V IZRAELU		
NETROA PLAST							INDIJSKI MOGUL EŠTŃNSKI ŠAHIST		
KAZAL. ZAJNEK		NIKOLA TESLA IVAN KRILOV		SLOVENSKI PEVEK GRŠKA CRKA					TITAN VEZNIK
KDOR SE UKVARJA Z NEGO NOG					NABORNIKI				
LJUBLJANA		BARVA IGRALNIH KART						POTOMEC	

REŠITEV KRIŽANKE IZ FEBRUARSKE ŠTEVILKE (vodoravno):

- cc • PK • šp • aleati • tuna • oko • Morris • Uran • sod • vkopanje • Berg • ponvica • narator • Erin • kotlet • ma • sociologija • Čad • Vaclav • Alerta • GL • Aimara • Esti • Iij • Vilenica • IT • asociacija • koza • Stein • ESA • in.

Spomladanska dela na vrtu

V tej rubriki bomo poskušali pisati o skrbi za vrtove in lepo okolico naših hiš. Ker je časopis "Snežnik" mesečnik, bodo tudi nasveti oblikovani temu primerno. Da bi rubrika zares zaživela, vas vabimo, da sodelujete z vašimi vprašanji in lastnimi izkušnjami, vendar najkasneje do 10. v mesecu. Tokrat bomo nekoliko več spregovorili o spomladanskih opravilih na vrtu, za začetek pa nekaj o tem, kdaj se začne pomlad.

Medsebojna odvisnost vremenskih pojavov in rasti rastlin omogoča označevanje posameznih letnih časov z določenim fenološkim pojavom (fenologija je veda, ki proučuje zakonske pojave v naravi). Po fenološkem kalendarju, ki sta ga izdelala **Ihne** in **Hoffmann** ločimo sedem letnih časov, ki so označeni s pomembnejšimi fenofazami.

Predpomlad (I) nastopi, ko zacvetijo mali zvonček, leska, tisa, črna jelša, dren, iva ...

Zgodnja pomlad (II) nastopi, ko zacvetijo ostrolistni javor, rdeče grozdčiče, češnja, črni trn, čremsa, hruška, brest, macesen in se pojavijo prvi listi pri čremsi, kosmulji, črnem bezgu, španskem bezgu, divjem kostanju, navadnem česminu, navadnem glogu, navadni trdoleski, hrastu, navadnem gabru in bukvi.

Prava pomlad (III) je tedaj, ko zacveti jablana, beli javor, španski bezeg, divji kostanj, navadni česmin, navadni glog, navadna trdoleska, hrast, navadni gaber in bukev.

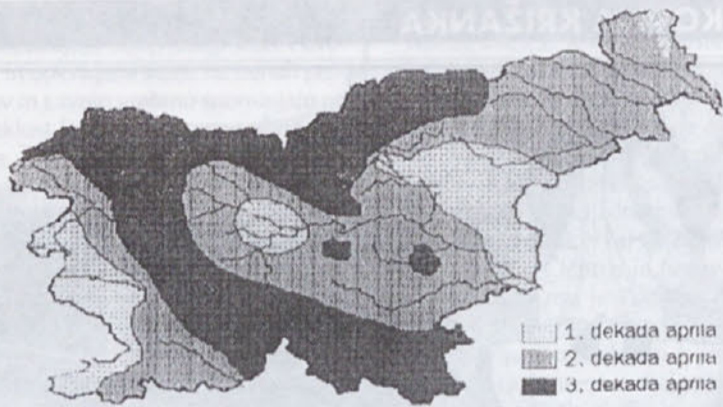
Z nastopom pomladi imajo nekatere vrste že plodove (topoli, vrbe in brest), nekatere pa šele brstijo ali dobivajo prve liste (lipa, ostrolistni javor, beli javor, bukev, navadni gaber, črna jelša, dren, iva, leska, lipovec).

Zgodnje poletje (IV) nastopi, ko zacvetijo travniška ivanjščica, črni bezeg, malinjak, robinija, navadna kalina, smreka, rdeči bor. V tem času nekatere vrste začnejo dobivati liste (brest, hrast, veliki jesen, robinija, oreh, smreka, rdeči bor).

Pravo poletje (V) nastopi s cvetenjem lipe; v tem času že zorijo plodovi rdečega grozdčiča, malinjaka, bezga in kosmulje.

Pozno poletje, ki je hkrati zgodnja jesen (VI) naznanja cvetenje jesenskega podleska. V tem času zorijo plodovi svibe, dreva, navadne kaline, divjega kostanja, breze, gladkega bora in jelke.

Prava jesen (VII) nastopi takrat, ko zacveti bršljan, pravi posebej glede na čas cvetenja, hkrati pa začne odpadati listje pri navadni brezi in bukvi.

Slika: Datum začetka cvetenja jablane v letu 1994 v Sloveniji. Vir: Dekadni agrometeorološki bilten, letnik XXXVIII - 1994, april, 3. dekada.

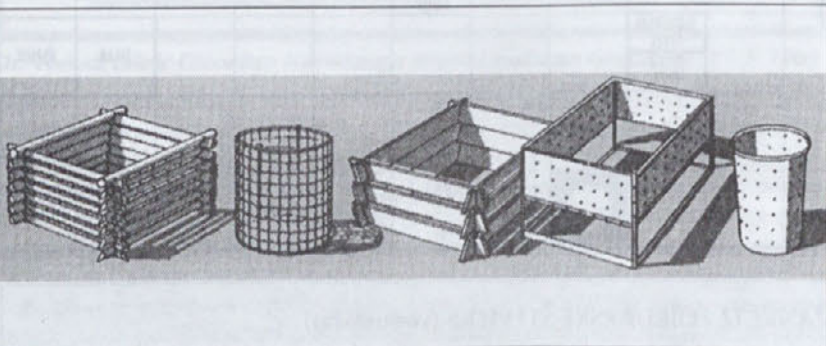
Kompostiranje

Kompost je razgraditveni produkt številnih vrtnih in kuhinjskih odpadkov. Med rastlinske odpadke spadajo: zdravi in brezsemenski rastlinski deli vsake vrste, lahko razkrojljivo listje, odkosi s trat, mehki poganjki od rezi drevnin, plevel (pred cvetenjem), uvele rastline iz vaz, sadni ostanki, jajčne lupine, smeti iz sesalca, papir, lepenka itd., vendar šele potem, ko jih dobro ovlažimo. Kot dodatek damo hlevski gnoj, šoto ali zemljo. Dolga rastlinska stebila in veliko listje razrežemo, ker zdrobljena gmeta hitreje trohni. Na kompostni kup pa ne sodijo koreninski pleveli, ki lahko rastejo naprej (lapuh, regačica in pirnica). Seveda tudi ne gnilo sadje, škrlupasto listje, bolne rastline, debele veje, krpe, črepinje, kovine in plastika.

Pri **biotični metodi** ob postavljanju kompostnega kupa dodamo roženo, kostno ali krmno moko, lahko tudi apno koralnih alg in kamninsko moko. Gotov kup prekrijemo s koprivovo prevleko.

Pri **navadni metodi** pospeši razgraditev trosenje apnenca. Apnenec razen tega povečuje dušik v tleh tako, da omogoča delovanje bakterij, ki oblikujejo nitrat in uničujejo bolezenske klice.

Med daljšim deževjem kup prekrijemo s folijo. Kompostni kup naj bo precej vlažen, ne pa moker. Najugodnejše mesto za kompostni kup je rahlo senčno mesto. Če ni na voljo drugega prostora, posadimo nanj buče ali ga obsadimo z višjimi gostolistnatimi rastlinami.

Razne oblike kompostnih zabojev

Gnojenje

Z gnojenjem nadomestimo hranila, ki so jih rastlinske korenine izčrpale oziroma enostransko oskrbovanim tlem dodamo manjkajoča hranila. To naredimo z organskimi gnojili, raznovrstnimi mokami, hlevskim ali kurjim gnojem, s kompostom ali z anorganskimi gnojili. Anorganska gnojila, ki jim pravimo tudi rudninska ali trgovska, pa prav tako izvirajo iz tal (kamnin) ali iz zraka. Med anorganskimi gnojili so popolna gnojila s štirimi osnovnimi hranili (dušikom, fosforjem, kalijem in kalcijem), kot tudi posebna gnojila le z enim hranilom. Glede na sestavo tal se lahko organska in anorganska gnojila dobro dopolnjujejo. Organska gnojila prispevajo k nastanku humusa, torej k izboljšanju tal, anorganska gnojila pa te lastnosti nimajo. Organski dodatki so primerni za vse vrste tal. Pri tem ni nevarnosti, da bi tla preveč gnojili, saj oskrbujejo s hrano tako rastline kot mikroorganizme v tleh, deževniki pa bodo prišli do hranilnih snovi in jih predelali v visoko kvalitetni humus. Za izboljšavo tal je seveda najcenejši domači kompost. Zastonj je tudi rastlinska gnojilnica. Dobimo jo tako, da seseklamo zelene dele rastlin in jih pustimo dva do tri tedne razpadati v vodi (dva kilograma zelene mase na 10 litrov vode), nato s tem zalijemo gredo. Splošno veljavni receptov za pravilno gnojenje ni, znano pa je, da preobilno gnojenje povzroči odmiranje rastlin. Samonikle rastline, kot so na primer alpske, izgubijo značilno rastno obliko s prevelikimi odmerki gnojila. Pri njih je malo pogosto že preveč. Okrasne čebulnice ne prenesejo niti svežega gnoja niti gnojnice, zato jih moramo saditi v prej pognojena tla. Barskih gred sploh ne gnojimo; za zalivanje uporabljamo čisto in postano deževnico, nikakor pa ne vode iz pipe, ker vsebuje kalcij.

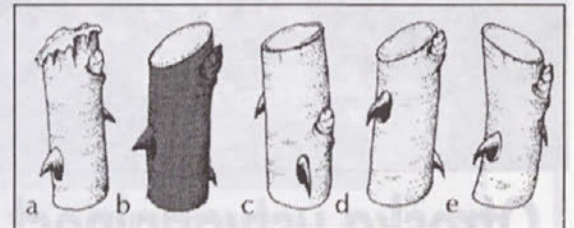
Oskrbovanje trat

Zgodaj spomladi, v času, ko korenine trav intenzivno rastejo, moramo opraviti vzdrževalna dela. Z vertikalno obdelavo izboljšamo predvsem zračnost tal. Tako tudi starejše trate postanejo zopet sveže in zelene. To delo na manjših površinah opravimo z nožastimi grabljami, s katerimi odstranimo mah, plevel in odmrle ostanke trave. Po opravljenem zračenju ruše po trati potrosimo gnojilo, ki se počasi topi (6 do 9 mesecev). Dobro pa je tudi, da gnojimo trato s kompostno zemljo - najbolje je, da jo razvlečemo po trati, saj bomo na ta način zapolnili luknjice, ki so nastale pri vertikalni obdelavi. Če je le mogoče gnojimo v oblačnih dneh ali med deževjem. Popolno gnojilo zmešamo v šoto, da preprečimo ožig. Če uporabljamo organska gnojila, kot so kostna ali krmna moka, ožigov ni. Na voljo so tudi posebne mešanice (biovit, biogrena, kalcivit - najbolje je, da jih pomešamo med sabo). Močno obremenjeno trato ponovno gnojimo sredi julija. Plevel v trati pogosto omejimo z redno košnjo. Pri tem večje plevele izderemo. Za močno zapleveljenje trate lahko uporabimo gnojila, ki so jim pri-mešana sredstva za zatiranje plevela. Zakaj se v trati začne širiti mah, pogosto težko ugotovimo. Mah se pojavlja v senčnih legah pri preobilici ali pomanjkanju kalcija, zaradi tega, ker smo trato napačno gnojili, zaradi slabe prehrane, zastajajoče vode in prenizke košnje. Dobro je preveriti talno reakcijo.

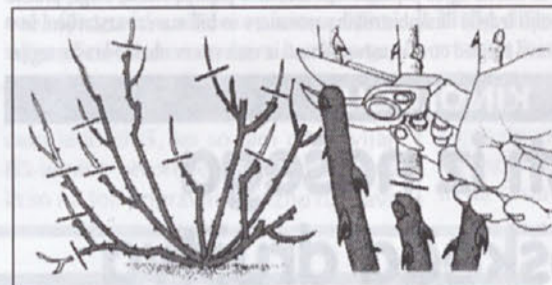
Obrezovanje vrtnic

Veliko ljudi ima na svojem vrtu ali ob hišnem zidu vsaj nekaj vrtnic, toda za večino je pravilno obrezovanje še vedno kompliciran in skrivnosten proces. Obrezovanje je preprosto opravilo, res pa je, da je vrtnic (nekatero zrastejo manj kot 30 cm, druge so bujne plezalke in dosežejo tudi 9 m) in obrezovalnih tehnik veliko. Tukaj je nekaj glavnih principov obrezovanja, ki se uporabljajo pri vseh vrstah vrtnic.

1 Vedno uporabljajte nabrušene nože in škarje, kajti raztrgan in grob rez lahko povzroči, da poganjek odmre (a). Reza ne smemo opraviti več kot 1/4 nad očesom, režemo pa v blagem nagibu proč od njega (b). Če boste odrezali previsoko, bo ostanek veje odmril (c). Če režete prenizko, lahko poškodujete oko in omogočite obolelim trosom vhod v rano (d). Rez v napačni smeri povzroči nabiranje vlage na očesu (e).

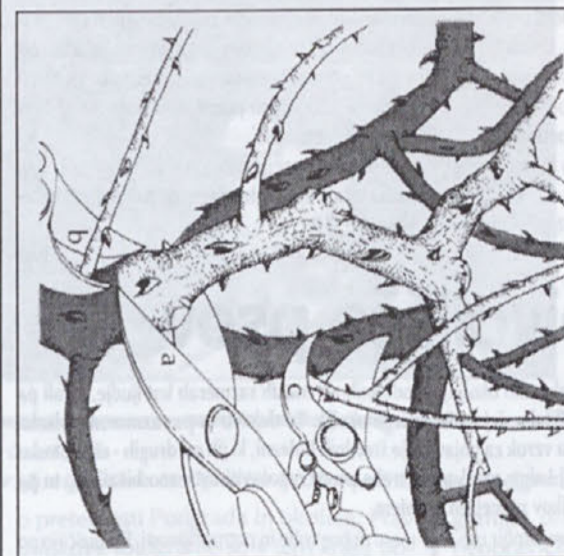
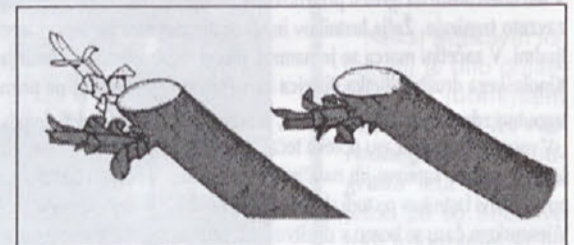

2 Odrežemo kos zdravega stebila. Če je sredina (srčika) brezbarvna ali rjava, poganjek krajšamo, dokler ne dosežemo zdrave bele srčike.

3 Režemo pri očesih, ki gledajo navzven. Pri vrtnicah z razširjeno rastjo je včasih koristno obrezovati nekatere veje pri očesih, ki gledajo navznoter. S tem načinom obrezovanja bomo dosegli bolj pokončno rast.

4 Bujne moderne vrtnice lahko poženejo po obrezovanju iz vsakega očesa dva ali tri poganjke. Takoj ko je mogoče, moramo mlade poganjke odščipniti. Iz obrezanine nikoli ne pustimo rasti več kot en poganjek.

5 Odrežemo vsa obolela in mrtva stebila (a) ter tanke in slabotne vejice (b). Tam, kjer se veje začnejo cepiti, jih odrežemo pod mestom cepitve (c). Pri grmičastih in vzpenjajočih vrtnicah to ni vedno lahko, vendar s tem preprečimo drgnjenje in podpiranje vej.

Seznam najpomembnejših enoletnic, ki jih sejemo neposredno na prosto

Slovensko ime	Setev na prosto	Čas cvetenja
dišeči grahor, pleza enoletna pajčolanka	IV	VI-X
enoletna spominčica	IX ali III-IV	V-X
enoletni grenik	IV	VI-X
enoletni grabeljnik	III-IV	V-VIII
enoletni volčji bob	III-VI	poleti - jeseni
facelija	IV	VI-X
gajlardija	III-VI	VI-IX
kalifornijski mak	III-IV	VIII-X
laški fižol	jeseni ali IV	VI-X
malopa	V	od VI
ognjič	IV	VI-X
okrasna buča	III-IV	V-VI
opoldnevnicica	IV-V	
plavica	IV	VI-IX
rdečecvetni lan	IV	VII-IX
škrlatni lepi slak	IV	VI-X
trobarvni hlapček	IV-V	VII-IX
vrtni mak	IV	VI-IX
vzhodna črnika	jeseni ali IV	VI-IX
zlatenec	jeseni ali IV	VI-VIII
	IV	VIII-X

**Občina
Ilirska Bistrica**

**GOZDNO GOSPODARSTVO
POSTOJNA**

LESONIT D.D.

Lesno kemična industrija
6250 Ilirska Bistrica, Slovenija
Nikole Tesle 11, p.p. 49
Telefon: n.c. +386 (0) 67 41 241
Telex: 34 125 leson si
Telefax: +386 (0) 67 41 433, 41 547

**transport
terminal
ilirska bistrica**

**POLIURETANI
plama**

PIVKA
perutninski kombinat
Neverke 30
6256 KOŠANA

**NUDIMO VAM
RJAVE JARKICE
IZVRSTNE NESNICE**
vzrejene po vseh
tehnoloških normativih,
ki zgotavljajo
maksimalno proizvodnjo.

Vse informacije dobite na telefonu:

061/791-136

ali

067/55-810

Pokličite nas in radi se bomo
pogovorili z Vami!

Suma inženiring d.o.o.
Bazoviška 18, 6250 Ilirska Bistrica
telefon: 067/41-504, telefax: 067/81-042

**KSP
ILIRSKA BISTRICA
Prešernova 7**

ProVITA®

Inženiring d.o.o.
6250 Ilirska Bistrica
Vilharjeva 27
tel. 067/41-820

TOURIS

Vojkov drevored 14, 6250 Ilirska Bistrica
Najem in prodaja prostorov za:
- proizvodnjo
- skladiščenje
- in pisarne

Informacije: tel. 067/81-188

**PAPIRNICA
LineaArt**

6250 Il. Bistrica
BAZOVIŠKA 19, 067/42-071

**TRGOVINA Z
GRADBENIM MATERIALOM**

PODBEŽE 39 - ZALČI
6250 ILIRSKA BISTRICA
tel. 067/82-402, fax. 067/81-285

TRGOVINA "BOŠTO"

BAZOVIŠKA 4a
6250 ILIRSKA BISTRICA
tel. 067/42-123

Cankarjeva 24, 6250 ILIRSKA BISTRICA

ENOTA BISTRICA IL. BISTRICA

CENJENIM STRANKAM NUDIMO:

- vse vrste gradbenih in mizarskih storitev, asfaltiranje, montažne hale,
- prodajamo vse vrste betonov, pesek, mivko in vse vrste betonskih izdelkov,
- izposojamo gradbene odre in opažni material.

COMMERCE
GRAFIČNE STORITVE IN TRGOVINA d.o.o.
6250 Ilirska Bistrica

GRAFIČNI ATELJE

IN
UREDNIŠTVO ČASOPISA SNEŽNIK
Bazoviška 40
tel. 067/81-297, fax. 067/41-124

PAPIRNICA - LINEA ART
Bazoviška 19
tel/fax. 067/42-077

PUR PLATEX

d.o.o.

Gradišče 51
6243 OBROV

Telefon: 066/88-016
Telefax: 066/88-033

PE PODGRAD

Podgrad 110
6244 PODGRAD

Telefon: 067/85-031
Telefax: 067/85-415

CENIK OGLASOV

1. cela stran	28 x 35 cm	80.000 SIT
2. polovica strani	28 x 17 cm	40.000 SIT
3. četrtnina strani	14 x 17 cm	20.000 SIT
4. osmina strani	14 x 8,5 cm	10.000 SIT
5. šestnajstina strani	6,5 x 8,5 cm	5.000 SIT

Cena dvobarvnih oglasov na prvi in zadnji strani je višja za 30%. Za večkratno oglaševanje znižamo ceno po dogovoru.

Pokličite "GA commerce", Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica, tel/fax: 067/81-297

OSCAR
OSKAR SAMSA s.p.

SERVIS GOSPODINJSKIH APARATOV
Maistrova 17, 6250 IL. BISTRICA, TEL: 067/41-101

POLEG
SERVISIRANJA
GOSPODINJSKIH
APARATOV
VAM NUDIMO TUDI
KLIMATSKE NAPRAVE
ZA **STANOVANJA** IN
POSLOVNE PROSTORE.

Snežnik

UREDNIŠTVO
6250 Ilirska Bistrica, Bazoviška 40

NAROČILNICA

ime

priimek

se naročam na časopis SNEŽNIK.
Prosim, da mi ga pošljete na naslov:

V _____, dne _____

podpis: _____

LOKOSTRELSTVO

Andražev nastop na I. lokostrelski univerziadi

V bližini Lyona v Franciji je potekala prva lokostrelska univerziada. Med slovenskimi lokostrelci je nastopil tudi Andraž Čeligoj, član Lokostrelskega kluba Ilirska Bistrica.

Prvič na tako pomembnem tekmovanju, trena je naredila svoje in Andraž je osvojil 32. mesto med skoraj 50 tekmovalci. V finalnih bojih je izgubil proti kasnejšemu zmagovalcu, tekmovalcu iz Francije. Ekipno je Slovenija zasedla 8. mesto. Po zmagi nad Nizozemsko je kasneje klonila proti boljšim Francozom. Kljub vsemu smo z Andraževim nastopom zadovoljni.

Potovanje na univerziado sta mu omogočila domači lokostrelski klub in Športna zveza Ilirska Bistrica. Upali smo tudi na pomoč občinskega sveta, vendar kaže, da lokostrelstvo ni šport, ki bi naše svetnike posebej navdušil, čeprav so bistriški lokostrelci dosegli že veliko uspehov.

Igor Rudež v mladinski reprezentanci

V Novi Gorici je bilo v nedeljo, 24. marca, izbirno tekmovanje za sestavo državne reprezentance.

Izbrana ekipa bo nastopila od 4. do 7. aprila v Rimu na letošnji prvi tekmi za Evropski mladinski pokal. Od dveh kandidatov iz Lokostrelskega kluba Ilirska Bistrica se je v ekipo uvrstil le Igor Rudež, Martinu Hrvatino pa to ni uspelo zaradi težav z lokom.

Irena Štemberger, LK Il. Bistrica

PREJELI SMO

Komisiji za podelitev športnih priznanj

Po daljšem premisleku sem se odločila, da vam napišem pismo v zvezi z vašim izborom za športno leto.

Vem, da se pri podobnih izborih vedno dela kompromise, ker je praktično nemogoče z enotnimi merili ovrednotiti tako različne športe, kot jih izvajamo v naši občini, vendar menim, da je rezultat, ki so vam bili na voljo pri odločanju, vaša odločitev močno pristranska.

Kot da vsi rezultati, ki sem jih dosegla v lanskem letu nimajo nobene teže. Izbrana športnica ni osvojila niti prvega mesta v svoji kategoriji niti si ni uspela priboriti kategorizacije. Kar se tiče mednarodnih tekmovanj, pa niste niti navedli, ali so bila sploh v koledarju mednarodne karate zveze, kajti če bi bila, bi si s tem lahko priborila tudi kategorizacijo. Očitno se to ni zgodilo. S tem ne želim zmanjšati uspehov športnice, vendar pa s tako pristranskimi izbiri naredite več škode kot koristi.

S tem pismom želim predvsem opozoriti komisijo, da si takih napak in odločitev ne sme privoščiti tudi v prihodnje.

Tamara Matko,
Trap društvo Ilirska Bistrica

ŠOLSKI ŠPORT • MALI NOGOMET

Od občinskega prvenstva do četrtfinala DP osnovnih šol

Športna zveza Ilirska Bistrica je z učitelji športne vzgoje in trenerji v klubih pripravila v tednu dni dve tekmovanji za starejše dečke. Občinskega prvenstva v Športni dvorani OŠ A. Žnideršiča so se 11. marca udeležile štiri osnovne šole iz Občine Il. Bistrica. Po merjenju moči vsake ekipe z vsako, je bila končna lestvica naslednja: 1. OŠ A. Žnideršiča (7 točk), 2. OŠ D. Ketteja (4), 3. OŠ Podgora Kuteževo (4) in 4. OŠ R. Ukoviča Podgrad (1). Po večletni prevladi igralcev OŠ D. Ketteja je tako pokal za občinskega šolskega prvaka pripadel OŠ A. Žnideršiča.

Območno prvenstvo osnovnih šol v malem nogometu XII. skupine - Notranjska smo prav tako pripravili v Ilirski Bistrici. Tekmovanje bi moralo biti izpeljano že do 10. marca v Postojni, vendar ni organizirano. Pa tudi prijav iz občin Vrhnika, Borovnica, Logatec in Stari trg ni bilo. Ker smo računali na uvrstitev naših ekip v četrtfinale, smo tekmovalce prevzeli in izpeljali z udeležbo prvo in drugouvrščene ekipe iz Občinskega prvenstva Il. Bistrice ter z ekipama OŠ Košana in M. Vilharja iz Postojne. Tudi tokrat so se ekipe pomerile po sistemu vsak z vsakim. Končna lestvica je bila naslednja: 1. OŠ D. Ketteja Il. Bistrica (7 točk), 2. OŠ M. Vilharja Postojna (6), 3. OŠ Košana (3) in 4. OŠ A. Žnideršiča Il. Bistrica (1). Zmagovalna ekipa OŠ D. Ketteja si je priborila pravico nastopa

na četrtfinalnem turnirju državnega prvenstva osnovnih šol v malem nogometu (skupina G).

Četrtfinale državnega prvenstva osnovnih šol je bilo v torek, 26. marca, v telovadnici OŠ Polje v Ljubljani. Pravico nastopa so si priborili prvaki področja Obala - OŠ Livade iz Izole, prvaki Goriške - OŠ Šempas iz Šempasa, prvaki Notranjske skupine - OŠ D. Ketteja iz Il. Bistrice in tretje-uvrščena ekipa področja Ljubljana - OŠ Karla Destovnika Kajuha.

Izidi tekem naše šolske ekipe: Šempas : D. Kette (0 : 7), Livada : D. Kette (1 : 11) in D. Kette : K. D. Kajuh (1 : 6). Starejši dečki so se na koncu uvrstili na 4. mesto. Rezultat Kettejevcev je odraz večje kvalitete in izkušenosti povprečno starejših igralcev iz ostalih ekip.

Z. Debevc

LOKOSTRELSTVO

"Yes"

V vrstah slovenskih lokostrelcev slovi ilirskobistriški klub za tistega, ki ima največ podmladka oziroma odličnih mladih lokostrelcev. Ker se le-ti udeležujejo velikega števila tekem, lahko o nas veliko slišite in preberete. V tem mesecu smo odlično opravili kar tri tekmovanja.

Občinsko prvenstvo

Redkokatera občina se lahko pohvali (pravzaprav za tako občino še nismo slišali), da je v njej potekalo občinsko prvenstvo med lokostrelci štirih osnovnih šol (OŠ R. Ukoviča Podgrad, OŠ I. Brozina Jelšane, OŠ A. Žnideršiča in OŠ D. Ketteja iz Ilirske Bistrice). Žal se lokostrelci OŠ Podgora Kuteževo tekmovanja niso mogli udeležiti. I. (tradicionalno) prvenstvo indoor 18 m je 5. marca gostila OŠ A. Žnideršiča.

Ker je slogov in kategorij veliko, našejmo samo zmagovalce: - dečki: Tadej Rosa, Luka Iskra, Nejc Belušič in Aljaž Simonič (OŠ D. Ketteja), Robert Jaksetič, Tomaž Rojc in Nejc Štemberger (OŠ A. Žnideršiča); - deklice: Urška Hrvatina (OŠ D. Ketteja), Sara Šuštar in Sanja Štemberger (OŠ A.

Ker je bilo v mariborski dvorani Tabor "vse zeleno" (take barve so zgornji deli klubskih trenerk LK Il. Bistrica) so nam gostitelji podarili še prigrizno darilo za najštevilnejšo ekipo.

Državno prvenstvo osnovnih šol

17. marca so Logatčani gostili državno prvenstvo osnovnih šol. Prvenstva se je udeležilo 40 šol, kar 150 tekmovalcev pa so morali organizatorji razvrstiti v štiri skupine - "izmene". Da je program LK Il. Bistrica obrodil veliko sadov, pričča izjemno število medalj, ki so jih osvojili mladi tekmovalci: Tomaž Rojc, Robert Jaksetič in Sanja Štemberger (OŠ A. Žnideršiča) so osvojili zlato, srebrni so bili Jan Šuštar (OŠ A. Žnideršiča), Luka Valencič in Nejc Belušič (OŠ D. Ketteja), bro-

Osnovnošolci na strelni črti v Športni dvorani OŠ A. Žnideršiča

Žnideršiča). Prvenstvo je pozdravil Mitja Škerlavaj, predsednik ŠZ Il. Bistrice, ki je najboljšim podelil tudi medalje.

Mini državno prvenstvo - slovenski pokal

10. marca smo se podali na dolgo pot do Maribora, kjer je potekalo mini državno prvenstvo, rezultati pa so šli tudi za slovenski pokal. Tekmovalo je približno 140 udeležencev, v svojih kategorijah pa so si odličja pristreljali: zlato državno medaljo Urška Hrvatina in Tomaž Rojc, srebrno Aljaž Simonič, bronasto Igor Rudež, Jan Šuštar in Dunja Štemberger.

V slovenskem pokalu sta Urška Hrvatina in Tomaž Rojc osvojila 1. mesto, 2. mesto si je pristreljal Aljaž Simonič, 3. mesto pa Lado Čeligoj, Igor Rudež in Jan Šuštar.

nasto medaljo pa je osvojil Boštjan Kaluža (OŠ D. Ketteja).

Mladina v teh časih za izražanje čustev uporablja veliko angleških besed, npr. kakšen "sit" za slabši strel ali slabšo uvrstitev. Škoda, ker niste doživeli trenutka ob razglasitvi najboljših šolskih ekip.

Glazen "yes" je sledil, ko je napovedovalec objavil, da je najboljša ekipa OŠ A. Žnideršiča, še en "yes" pa za tretje mesto OŠ D. Ketteja.

Tako smo prvenstva v dvoranah zaključili in s toplejšim vremenom pričnemo s treningi na prostem.

Irena Štemberger,
LK Il. Bistrica

STRELSTVO

Mladinci SD 4. junij prvaki državne dopisne strelske lige

Mladi strelci SD 4. junij so kljub neprimernim pogojem za delo dokazali, da so perspektivni tekmovalci. Na finalu državne dopisne strelske lige so v Postojni (19. marca) osvojili 1. mesto v konkurenci samo štirih ekip, ki še nastopajo s serijsko zračno puško.

Tekmovalci so prvo mesto dosegli s seštevkom 969 krogov, kar je 49 krogov več od drugouvrščene ekipe iz Postojne. V tekmovanju posameznikov so se najbolj izkazali U. Turkovič (328 krogov) s 3. mestom, 4. mesto je zasedel S. Spetič (323), 6. pa je bil U. Mahne (318).

Pionirji SD 4. junij niso bili tako uspešni kot

njihovi starejši klubski kolegi. Na polfinalu državne dopisne strelske lige (24. in 25. februarja) so med desetimi ekipami zasedli šele 9. mesto. Ekipa v postavi Ivanič, Čajtinovič in Baričič se šele kali in lahko pričakuje boljše rezultate ob dobrem delu v prihodnosti.

Z. Debevc

KARATE

Karateisti ponovno uspešni

Karate klub Teles Ilirska Bistrica se je v soboto, 2. marca, s štirinajstimi tekmovalci pionirske, mladinske in članske vrste že drugič v tem letu udeležil izredno močnega mednarodnega karate turnirja. Karate klub Maribor je namreč tega dne organiziral 5. odprto prvenstvo Štajerske, na katerem je sodelovalo kar 38 karate klubov iz Slovenije, Hrvaške, Avstrije ter Bosne in Hercegovine. Za informacijo naj navedem samo nekaj znanih in močnih klubov kot so Emona iz Ljubljane, Tempo in Termal iz Zagreba, Bosna iz Sarajeva, Croatia z Reke, Karlovac ..., skratka vsi najboljši.

Karateisti iz Ilirske Bistrice so v tej konkurenci dosegli naslednje rezultate: Andrej Primc je v katah dosegel 6. mesto v svoji kategoriji, v borbah pa se zaradi neizkušenosti žal ni uspel prebiti v finale. Prav tako sta zaradi očitne neizkušenosti v borbah izgubila Rok Jenko in Mladen Kablar, vendar je slednji v katah uspel osvojiti 4. mesto med več kot tridesetimi tekmovalci. Opazen rezultat je uspel Aniti Šenkinc, ki je zasedla 2. mesto v katah, saj je za seboj pustila mnogo bolj izkušene tekmovalke iz velikih klubov. Špela Muha je pristala v finalu takoj za državnim prvakinjo

Hrvaške (2. mesto), bila pa je veliko boljša od slovenske državne prvakinje.

V članski konkurenci je po krajši pavzi spet nastopil Kristofer Štemberger in v izredno močni konkurenci osvojil 2. mesto v katah. Boljši od njega je bil samo Mitja Stisovič, slovenski državni prvak.

Na koncu se želimo zahvaliti Športni zvezi Ilirska Bistrica, g. Urošu Primcu iz Pro-vida ter g. Andreju Jenku iz podjetja International transport.

Stojan Šestan

SMUČANJE

Smučarski tečaj

V času zimskih šolskih počitnic (od 26. februarja do 1. marca) je Smučarski klub "Snežnik" organiziral tečaj smučanja na Sviščakih. Prijavilo se je 72 tečajnikov, od začetnikov pa do tistih, ki so nekaj smučarskih večšin že obvladali. Tudi starost ljubiteljev tega športa je bila pestra. Najmlajši so odštevali peto leto starosti, najstarejši pa štirideset in več. Šolo smučanja so vodili smučarski vaditelji, ki so glede na znanje in starost tečajnike razporedili v 7 skupin.

Višek je tečaj dosegel v petek popoldan, ko so se vsi tečajniki pomerili v veleslalomski tekmi. Čisto vsi so jo, glede na njihovo pridobljeno znanje, super speljali in ob podeljevanju priznanj je vsakomur sledila iskrena čestitka. Najbolj pa so bili ponosni tisti, ki so si priborili medalje za prva tri osvojena mesta.

Člani SK "Snežnik" upamo, da nas bo tudi prihodnja zima razveselila s snežno odejo, tako da bomo lahko nadaljevali z začetim delom. Predvsem pa vabimo vse, ki so si na tečaju ali kako drugače pridobili dovolj spretnosti na smučeh, da se pridružijo naši tekmovalni vrsti. Z našo številčnostjo bomo lahko dosegali dobre rezultate na tekmovanjih za "Notranjski pokal" in še kje drugje.

N. B.

Tekma v veleslalomu

SK "Snežnik" je v nedeljo, 17. marca, organiziral odprto prvenstvo v veleslalomu na Sviščakih. Tekmovanja se je udeležilo 80 tekmovalcev, največ iz Ilirske Bistrice, prišli pa so tudi iz SK "Pivka" in od drugod. Podeljenih je bilo 16 kompletov medalj v moških in ženskih kategorijah.

Prva mesta so osvojili naslednji člani SK "Snežnik": Kristjan Kregelj, Robi Tomšič, Alen Grubič (mlajši cicibani), David Kožman, Luka Valencič, Rok Primc (mlajši dečki), Marjan Kregelj (starejši dečki), Nataša Frank, Manca Možina, Mojca Rozman (mladinke), Sebastijan Lovc (mladinci), Marjanca Rozman (mlajše članice), Damir Šircelj (mlajši člani), Nadja Baša (starejše članice), Aleks Batista (starejši člani), Ivanka Mikuletič (veteranke) in Davorin Grošelj (veterani).

Člani bistriškega kluba se veselimo naslednjih tekem. Z organiziranimi treningi v prihodnji sezoni pričakujemo še boljše rezultate. V naše vrste vabimo vse, še posebej pa mlajše člane!

SK Snežnik

Priprave na start veleslalomске tekme